

Brassói Lapok

XLII. évfolyam
31 szám.

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Pénlek

1935. évi február 8

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre: A kézbesítő kézbesítési díjával és a pénzbeszedőnkasszó-díjával egyetemben 74 lej. Brassóban 70 lej. Ha az előfizető közvetlenül a kiadóhivatalnak fizet, az előfizetési díj 64 lej. — Postai kézbesítéssel és közvetlenül a kiadóhivatalnak fizetve, az előfizetési díj havonta 60 lej. — Külföldre: negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő — HIRDETÉSEK díja hirdetési oldalon 3 lej, páros (bal) szövegdalol 5.50 lej, páratlan (jobb) szövegdalol 6 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők Szerkesztőség és kiadóhivatal: Braşov, Str. Regele Carol 56-58. Telefonszámok kiadóhivatal 92., szerkesztő 6., 93.

A falu árnyéka

A kisebbségi sorskérdések közül kétségtelenül a legelhanyagoltabb a magyar falu problémája. Tizenöt esztendőn keresztül igen sok szó esett a faluról, ezernyi szónoklat rakétázott a falusi nép boldogulásáról, mégsem történt jóformán semmi a falu lényegének a felfedezésére és bajainak gyökeres orvoslására. Hiába való lenne a tagadás: a magyar falu ismeretlen föld ma is Valahogy a legkörültekintőbb és legalaposabb politikusok és publicisták is alig foglalkoznak a falu létkérdéseivel, szociális nyomorúságával, szellemi és technikai elmaradásával, még kevesebben próbálnak sorsfordító élettervet adni a falusi nép kezébe, amely pedig jobban vágyik emberibb, rendezettebb, jövőbiztosabb élet után, mint valaha.

A mai állapot cseppet sem megnyugtató, mert így a falu ki van szolgáltatva a legkártékonyabb áramlatoknak, hátrálta van kulturális és ideológiai fejlődésében, a kisebbségi jövő megalapozásában így nem jelenthet számottevő tényezőt, ehelyett az elmaradottság kikötője, amely az egész nemzetet jövőjét károsan befolyásolja. A jövőjét biztosítani akaró kisebbségi magyarságnak haladó szellemű falura van szüksége. Annál is inkább, mert a falu a nyelv ősi tartálya és megőrzője. Ezzel szemben a falu szellemi nivója megállott, a kisebbségi sors által ráerőlt feladata nem vált tudatossá, igaz vezetői eddig nem támadtak, akik pedig életüket szánták rá a falusi nép emelésére, mint például a haladószelemű magyar tanítók, maguk is az anyagi nyomorúságnak bunkójával állnak szemben, amely magát a falusi népet állítja meg a haladás útján.

Világosság kell a faluba, sok világosság. A szellem higiéniája, amely megtanít a fertőző gondolatok, a középkort, a feudalizmust ragályozó frázisok elvetésére. Tudást kell vinni a faluba, amely megtanít az élet új ütemére, az új életbe rendezések, a technika és a tudomány felhasználására, amely a falusi embert fizikailag és szellemileg kiemeli a sárbagadottságból és egyenlő szintre állítja a városi néppel. A két réteg elkülönítése, megkülönböztetése, a különbségek fenntartása és az ellentétek kiélezése szintén csak a haladás ellenségeinek az érdeke.

A falu problémájának a megoldását csakis alapvető politikai, szellemi és technikai felvilágosítás készítheti elő. Mindezekelől szét kell oszlatni a mesterségesen előidézett ideológiai zavart, amely a falu népét tragikus módon huzza vissza a letűnt korok sötétségébe. Meg kell mutatni az utat, amelyre a falu népének rá kell lépnie, hogy emberibb, szabadabb és biztosabb életre tegyen szert. Meg kell tanítani az új munkamódszerekre, a termelés új rendjére, amely kiemelné mai helyzetéből és a művelődésre, haladásra alkalmassá tenné. Anyagi helyzetének javulása, világosabb életlátása maga irányítaná tetteit, új gondolat- és érzésvilága ellentmondana minden nemzetiségi és háborús uszításnak. Ezért végez jó munkát, aki a falut őszintén akarja felvilágosítani, aki a kisebbségi magyarság lelkiismeretén a falu anyagi és szellemi megsegítéséért dörömböl. A falu mai nyomora és elmaradottsága akadály a egy jobb kisebbségi élet kifejlődésének. Ezt a véres árnyékot a kisebbségi sorsról sürgősen el kell távolítani.

Hosszu és heves viták után

A végrehajtóbizottság elégtételt adott a Maniu-csoportnak

„Vajdának is tiszteletben kell tartania a párt alkotmányát” — jelentette ki Maniu

Az állandó bizottság tárgyalja le a Tilea- és Mirto-ügyet
Váratlanul megszakadtak a tárgyalások a kormány és a Skoda-cég között

Bukarest, február 7.

A nemzeti-parasztpárt végrehajtóbizottsága a program letárgyalása után hozsalátott az új szervezeti szabályzat megvitatásához. Több szakasz megszavazása után az összeférhetetlenség kérdését tárgyalják le. Ghelmegeanu volt alminiszter olyan értelmű szövegezést ajánl, amely szerint a párt végrehajtóbizottsági és parlamentár tagjai nem szerepelhetnek olyan vállalatok igazgatóságában, amelyek az állammal üzleti kapcsolatban állnak.

Ghetie volt képviselő javasolja, hogy a vállalatok között ne tegyenek kivételt s a tiltó intézkedés a szövetkezeteken kívül minden pénzintézetre, ipari vagy más vállalatra vonatkozzék. Ebben az értelemben beszél Popa Ágoston, a Maniu-

csoport egyik vezető tagja is. A bizottság Ghelmegeanu javaslatát fogadja el.

Más szervezeti kérdések letárgyalása után az erdélyi ellentétek ügye kerül napirendre.

Az első felszólaló Popa Ágoston, aki ismerteti a Maniu-csoport eddigi tevékenységét, mely — szerinte — soha nem veszelteztette a párt egységét. Maniu hívei mindössze azt tették, hogy védekezni próbáltak a vajdaisták támadásaival szemben, szem előtt tartva a nemzeti-parasztpárt magasabb érdekeit. Ezután kitér Tilea emlékeztetés nagyszebeni beszédére. Megengedhetetlennek tartja, hogy egy párttag kritikát gyakoroljon a nemzeti-parasztpárti kormányok működése fölött s olyan kijelentéseket tegyen, melyekből ellenfelek fegyvert kovácsolhatnak. Tilea hibáját még súlyosabbá teszi az a körülmény, hogy a volt alminiszter Maniut személyében is megtámadta. Szigorú szankciókat követel, javasolja, hogy a bizottság zárja ki Tileát a nemzeti-parasztpártból.

Solomon Virgil dr. képviselő elégtételt kér Maniu részére. A pártnak meg kell torolnia a rajta esett sérelmet. A vezetőségnek kötelessége erélyesen fellépni az intrikusokkal szemben, akik megmérgezik a pártéletet és egyenletlenkedést szítanak. Mindannyiukat el kell távolítani a pártból. Solomon dr. felszólalásában Vajdát sem kímélte, többek között kijelentette, hogy Vajda csak a magyar uralom idején szerzett érdemeire hivatkozhatik. Nagyrománia életében nem volt olyan szerepe, amiért a párt szemet hunyhatna az egységet megbontó tevékenysége fölött.

Maniu közbeszólt: Az én támogatásomra mindig számíthat Mihálache ur. Nem járulhatok azonban hozzá egy olyan intézkedéshez, mely Vajdát diktátori hatalommal ruházza fel. Mindenkinél alá kell vetnie magát a párt alkotmányának. Mihálache végül kijelenti, hogy leg-határozottabban elítéli Tilea nagyszebeni beszédét. Ebben az ügyben véglegesen az állandó bizottság fog dönteni. Más felszólalások után a bizottság úgy határoz, hogy

Maniu erős támadása Tilea ellen

kell hívni a tartományi komitét és a párt erdélyi kongresszusát. Ezek a fórumok vannak hivatva véglegesen dönteni és az egyes szervezetekből eltávolítani a nem oda való személyeket.

Voicu Nitescu Tileát védi

Voicu Nitescu Tilea védelmére kel. Támadja Maniu híveit, mert szerinte ők a hibásak abban, hogy Erdélyben még mindig nem lehetett megteremtteni az egységet. Kéri, hogy a személyi kérdéseket vegyék le napirendről.

Nitescu szavaira nagy botrány tör ki. A „maniuisták” az asztalt csapkodják. Izgatott szóváltások közepette Mihálache kénytelen felfüggeszteni az ülést.

A vihar elcsitultával Madgearu emelkedik szólásra. Rámutat arra, hogy Mihálache mindent megtett a belső egység helyreállítására. Tilea súlyosan vétett a fegyelem ellen,

szebeni kijelentései után nem lehet többé a nemzeti-parasztpárt tagja.

Hasonló helyzetben van Mirto volt miniszter is, aki intrikáival sokat ártott a pártnak. A vezetőségnek hivatalos sajtóközleményben dezavualnia kell mindkettőjüket.

Általános figyelem közepette Mihálache beszél ezután. Ismerteti azokat a kísérleteket, amiket a szembenálló erdélyi csoportok kibékítése érdekében tett. Sajnálatos állapítja meg, sem Vajda, sem

pedig Maniu nem nyújtott neki segítséget, nem támogatták őt kellőképpen ez irányú törekvéseiben.

Ha most, a 12-ik órában sem állanak mellé, úgy kénytelen lesz lemondani az elnökségről.

Maniu közbeszólt: Az én támogatásomra mindig számíthat Mihálache ur. Nem járulhatok azonban hozzá egy olyan intézkedéshez, mely Vajdát diktátori hatalommal ruházza fel. Mindenkinél alá kell vetnie magát a párt alkotmányának. Mihálache végül kijelenti, hogy leg-határozottabban elítéli Tilea nagyszebeni beszédét. Ebben az ügyben véglegesen az állandó bizottság fog dönteni.

Más felszólalások után a bizottság úgy határoz, hogy

az erdélyi komitét és nagygyűlés mielőbbi összehívására utasítja Vajdát. — Továbbá: Tilea nagyszebeni beszédének egyes kitételeit hivatalos kommunikében fogják helyesbiteni, a Tilea ellen benyújtott kizárási kérelmet a Mirto-üggyel együtt az állandó bizottság elé utalják, ugyanakkor a párt vezetősége semmisenek tekint a Maniu párti politikusok kizárására vonatkozó szebenmegyei határozatot.

A fővárosi lapok megjegyzik, hogy ha Maniueknak nem is sikerült győzniök minden vonalon, annyit mindenesetre elértek, hogy legkirívóbb sérelmeiket a pártvezetőség orvosolni volt kénytelen.

Fessék kívánni és eltenni

4. sz. SZELVÉNY a B. L. februári regény-ajándékára.

1—15-ig sorszámmal ellátott 15 darab februári szelvény és 4 lej befizetése ellenében a B. L. minden példányvásárlója megkapja a B. L. ajándékregénytárának 1935 február havi kötetét. — A szelvények és a 4 lej beszolgáltatandók Bukarestben: a B. L. kiadóhivatalában (Calea Moșilor 59), vagy a főbizományosnál „Cosmopolis”, Calea Grivitei 10). Brassóban: a B. L. kiadóhivatalában mindenütt máshol: a helyi bizományosnál. — Előfizetőknek nem kell a szelvényeket gyűjteniük, a 4 lejt befizetik az előfizetési díjjal egyidejűleg, a könyvet ugyanolyan úton kapják meg, mint az újságot.

FORDULAT A SKODA-ÜGYBEN

A Skoda-céggel folytatott tárgyalások menetében ma szenzációs fordulat állott be. Löwenstein, a Skoda-művek vezérigazgatója, aki a minap érkezett Bukarestbe, Fiala főtitkárral együtt váratlanul elutazott a fővárosból.

Politikai és ipari körökben nagy meglepetést keltett a pilseni gyár váratlan visszavonulása. Napokkal ezelőtt ugyanis még arról volt szó, hogy az illetékes helyeken is biztosra vették, hogy a kormánynak sikerülni fog megállapodásra jutnia Skodákkal. Löwenstein bukaresti útját egyenesen arra magyarázták, hogy az új egyesség aláírásának ünnepélyes aktusán kíván részt venni a cég vezérigazgatója.

A meglepő fordulatot illetően több verzió van forgalomban. Legvalószínűbbnek látszik az a magyarázat, amely szerint Tatarescu az elmúlt napokban folytatott megbeszélései eredményeképpen magáévá tette Bratianu Dinu álláspontját s ennek megfelelően megváltoztatta azt az ajánlatot, aminek alapján annakidején megindultak a tárgyalások a Skoda-céggel. A miniszterelnök Bratianu Dinu kívánságára arra az álláspontra helyezkedett, hogy a román állam nem nyújthat a cégnek különleges biztosítékokat, a fizetési feltételek tekintetében pedig nem hajlandó változtatni a régi szerződés idevonatkozó pontjain, valamint abba sem megy bele, hogy a fizetés francia frankban történjék. Ezen kívül még az a kikötés volt, hogy a rendelés egyharmadát Skoda engedje át a belföldi gyáraknak, másik egyharmadát pedig a romániai üzemekben állítsa elő.

Egyes lapok úgy tudják, hogy a Skoda-művek vezérigazgatója, akit kellemtelenül lepett meg a feltételek megváltoztatása, 10 napi gondolkodási időt kért.

Az Adeverul szerint Löwenstein elutazása előtt ellenjavaslatot terjesztett a kormány nevében tárgyaló bizottság elé, közölve azokat a végső engedményeket, amelyekbe a cég az egyesség reményében még hajlandó belemenni. Miután a kormány feltételei és a Skodák álláspontja között így is nagy eltérés mutatkozik, kevés kilátás van arra, hogy az ügyben egyesség jöjjön létre.

Bratianu Dinu egyébként ma nyilatkozott az Univerzumnak a Skoda-tárgyalásokról. Szerinte a kormány csak olyan hadianyagot rendelhet Skodáktól, amit a cég 15 hónapon belül leszállíthat. A lövedékek nagy részét a belföldi gyáraknak kell előállítani, ugyancsak a kisebb kaliberű ágyukat is. A szerződés finanszírozásának elősegítése céljából Csehszlovákia járuljon hozzá olyan engedményekhez, melyek a csehszlovákiai román kivitelt lesznek hivatva fokozni. Végül pedig a kormánynak el kell fogadnia a belföldi nehézipari üzemek ajánlatát, amely 40 százalékkal olcsóbb a Skoda-művek ajánlatánál.

A Tempo úgy tudja, hogy a belföldi hadi- és hadügyminisztériumhoz. Ebben bejelentik, hogy bármilyen hadirendelést vállalni tudnak és el fogadják a feltételeket úgy a szükséges hadianyagok minősége, mint a szállítási határideje tekintetében.

A lap más helyen azt az érdekes hírt közli, hogy Ausschnitt Max, az ismert nagyiparos, kiválk a Resicától. Arról is beszélnek, hogy a Malaxa és a Resica felbontják a Socomettel kötött megállapodást és árúikat ezután saját vállalkozásban hozzák forgalomba. A hírt természetesen fenntartással közöljük, miután illetékes helyen még nem erősítették meg.

HIVATALOS KÖZLEMÉNY

A nemzeti-parasztpárt központi végrehajtó-bizottságának éjjeli üléséről, illetve annak határozatairól hivatalos közleményt is kiadtak, amely szerint a végrehajtó-bizottság jóváhagyta a párt új szervezeti szabályzatát. Az erdélyi tartományi kongresszus kérdésével kapcsolatban a végrehajtó-bizottság elégtétellel vette tudomásul a tartományi szervezet

elnökének indítványait s kimondta, hogy az erdélyi és bánági szervezetek kongresszusát február hó folyamán meg kell tartani. Más helyen a közlemény kiemeli, hogy a szebenmegyei pártszervezet különleges helyzetének figyelembevételével a végrehajtó-bizottság elítélte Tilea ottani tagozati elnök magatartását s tudomásul vette, hogy az összes helyi ellenlélek ügye az állandó-bizottság előtt van meg-

oldás végett. Egyidejűleg leszögezte a végrehajtó-bizottság, hogy miután a szebenmegyei tagozat szóbanforgó kongresszusa szabálytalan volt s az általa választott vezetőség ténykedései nemlétezőknek tekintendők, a tagozat egyes tagjainak a pártból való kizárása semmis. Eszerint a végrehajtó-bizottság hatálytalanította Maniu híveinek Tileaék által kérészkolt önkényes kizárását.

A párt állandó-választmánya szerdán este ült össze, hogy határozzon ama indítványok fölött, amelyek Tileának és Mirtonak a pártból való kizárását követelik. Parlamenti körökben a délutáni ülés alatt úgy tudták, hogy a párt állandó-választmánya csak megint a két politikust, akit Maniu hívei a főintrikusoknak tartanak.

Manolescu-Strunga visszatéréseig

Elhalasztották az új külkereskedelmi rendszer alkalmazását

Bratianu Dinu helyesli Slavescu pénzügyi politikáját

Bukarest, február 7.

Politikai és gazdasági körökben nagy szenzációt keltett Tatarescunak az az elhatározása, hogy az új külkereskedelmi rendszer bevezetéséről szóló rendelet alkalmazását

Manolescu-Strunga visszatéréseig elhalasztja.

Hivatalos helyen azzal magyarázzák ezt az intézkedést, hogy a rendelet alkalmazásához feltétlenül szükséges az ipari és kereskedelmi miniszter jelenléte és személyes ellenőrzése.

Ellenzéki körökben úgy tudják, hogy Antonescu pénzügyminiszter közbelépésére kellett felfüggeszteni a dekrétum ki-

hirdetését. Antonescu állítólag teljesen magáévá tette Slavescu álláspontját és ellene van a tervezett módosításoknak.

A KORMÁNYPÁRT ELNÖKE
TANÁCSOKAT AD...

Bratianu Dinu ma nyilatkozott a sajtónak a román külkereskedelmi problémáiról. Helyesli Slavescu pénzügyi politikáját, melynek gerincét a román pénzügyi egységének stabilitásának megőrzése és alátámasztása képezte. A jelenlegi nehézségek kiküszöbölését, szerinte, csak a következőképpen lehet elérni:

1. Növelni kell az exportot s ugyanakkor a belföldi termelést.

2. Csökkenteni kell a behozatalt a halaszthatatlan szükségességek színevonására.

3. Szabályozni kell a devizakereskedelmet, hogy az állam eleget tehessen külföldi kötelezettségeinek.

A liberális párt elnöke a devizaellenőrzés terén jelentős újításokat javasol. A magántermészetű fizetéseket egy olyan szervezet útján kell lebonyolítani, amely a Banca Națională mellett és annak útmutatásai szerint működne. Erre legalkalmasabbnak egy szűk körű bankcsoportot lát. Természetesen olyan pénzügyi intézkedésekre gondol, amelyek külföldi összeköttetéssel rendelkeznek.

A nemzeti munkavédelem

Nistor munkaügyi miniszter megnyugtató kijelentéseket tett Csernovichan

Csernovic, február 7.

Nistor munkaügyi miniszter csernovici látogatása alkalmával kihallgatáson fogadta Kassner Salamon dr.-t, a Román Zsidók Szövetségének bukovinai elnökét. Kassner felvilágosítást kért a minisztertől arra a rendeletről vonatkozólag, mely a bekért kimutatásokon az alkalmazottak etnikai eredeténél feltüntetését kérte a vállalatoktól. Hangoztatta, hogy a hivatalos lapban is közzétett rendelet szövege ellentétben áll nemcsak a nemzeti munka védelméről szóló törvénnyel, hanem az alkotmánnyal is.

Nistor válaszában kijelentette, hogy a

kormány tiszteletben tartja a „munkához való jogot” és nem áll szándékában akadályokat gördíteni a kisebbségi állampolgárok megélhetése elé. A törvény az irányadó és nem az említett miniszteri rendelet, melynek más célja nem lehet, minthogy statisztikai adatokat gyűjtsön s „valószínűleg nem is vonatkozik Bukovinára...”

A miniszteri nyilatkozat legutolsó mellékmondata nagyon érdekes s utána szinte önkénytelenül merül fel a kérdés: vajon Erdélyre vonatkozik-e? Csak „egyes” tartományok kisebbségei érdeklék az ipari és kereskedelmi miniszteriumot?

Brüsszel készül a század legnagyobb világkiállítására

Óriási összegeket emészt fel az építkezés
Belgium hármass ünnepe

Brüsszel, február 7.

Közel a híres laekeni királyi kastélyhoz és Brüsszeltől autón mindössze félórnyira épült most a XX. század eddig legnagyobb világkiállítása. A belga főváros a gazdasági válság ellenére, méltó keretek között akarja megünnepelni a maga részéről is

Belgium állami függetlenségének 1930-ban megtartott 100-ik évfordulóját.

Hogy az 1930-ra tervezett világkiállítást csak 1935-ben rendezik meg, annak gazdasági okai vannak. A nyolcmillió lakosú és a világon legnagyobb népsűrűségű (268 lakos négyzetkilométerenként) ipari és kereskedőországnak a háború után súlyos gazdasági válsággal és nyomozható munkanélküliséggel kellett megküzdenie. Ennek a hatalmas világkiállításnak megrendezése, amely elgondolásban és méretben sokszorosan meghaladta mindent, amit kiállítások terén eddig megvalósítottak, mindenél fényesebben bizonyítja, hogy a belga nép bátran és eredményesen tud szembeállni a válsággal.

Belgiumnak 1935-ben három ünnepe lesz: el-

ső a függetlenség 100 éves évfordulója, második az első belga vasut megindulásának 100-ik évfordulója és harmadik a belga Kongó-állam fennállásának 50-ik évfordulója.

Ennek a két utóbbi évfordulónak megfelelően, a kiállításon különös gondot fordítanak majd a közlekedés, a szállítás, a villamosítás és a gyarmatosítás fejlődésének és legújabb vívmányainak bemutatására. Mindamellett látni lehet majd a kiállításon a földkereség szinte valamennyi termékét és az emberi tevékenység minden megnyilatkozását.

A laekeni erdő mellett dombos fennsíkron már hónapok óta sokezer dolgozó kez szorgoskodik. Egyrészt nőnek ki a sárga agyagföldből az óriási méretű kiállítási csarnokok és a kiállító országok tarka pavilonjai. Külön említést érdemel a három hatalmas csarnok, a mely teljes egészében vasbetonból épül, a modern építészeti technika szabályai szerint.

A legnagyobb csarnok 150 méter hosszú, 87 méter széles és 31 méter magas.

Itt rendezik be az u. n. „mintapályaudvart”, amely a vasúti technikának és iparnak leg-

újabb vívmányait fogja bemutatni. Nem messze ettől a mintapályaudvartól épül az új kiállítási stadion, amely 75.000 ember befogadására alkalmas.

A kiállítás külön érdekessége a történelmi Brüsszel felelevenítése.

Mintegy 250 régi ház épül itt teljes nagyságban

és a XVIII. század jellegzetes stílusában. Régi letűnt idők elevenednek fel, minden olyan lesz, ahogy hajdan volt, a régi jó világ békés, kiegyensúlyozott légkörével. Abból a célból, hogy az illúziót teljessé varázsolják, még a házak „lakóit”, az utcák közönségét is a régi, talán már csak múzeumokban található korhű ruhákba öltöztetik. Ebben a „régiből” a közönség szórakoztatására ünnepeket és felvonulásokat rendeznek majd s mindez egy mesebeli keretben, kivilágított, sokszínű szökőkutakkal, ábrándos sétányokkal, csendes, álmodó flandriai csatornák mentén, a laekeni erdőből kihalászott 17 hektárnyi területen.

Szinte önkéntelenül felmerül a kérdés, vajon hogyan teremteték elő a belgák — a gazdasági válság kelles közepén — az ily kiállítás megrendezésére szükséges összegeket?

Mindenekelőtt a belga főváros lakosságának áldozatkészsége tette lehetővé az élni akarásnak és tetterőnek ezt a hallatlan megnyilatkozását.

Brüsszel városa 300 millió franknyi összeggel járul hozzá a kiállítás megrendezéséhez.

A hiányzó 200 milliót egy „Kiállítási Társaság” címén létrejött külön részvénytársaság bocsátotta rendelkezésre. Ennek az összegnek fele — 100 millió — a kiállítási sorsjáték bevételeiből térül meg. A belépőjegyekből eredő, várható bevétel 30 millióra becsülik (6 millió látogató, 5 frankos belépőjegy). A többi kiadást pedig kiállítási területek bérbeadásából eredő bevételekből fedezik.

A kiállításon 26 külföldi ország vesz részt. A kiállítandó tárgyakra vonatkozólag nincs semmi korlátozás, mert a kiállítás nemzetközi és általános. A kiállítási szabadság korlátozása egyébként is ellentétben volna Belgium nagy hagyományaival, ahol a szabadság minden megnyilatkozását még jobban becsülik meg talán, mint Franciaországban, amely elsőnek fektette le íráshab „az ember és a polgár jogait”. Ezt még Lamartine, a nagy francia költő is elismerte, amikor kijelentette: „A szabadság Franciaországban vívmány volt, Belgiumban pedig — szokás.”

A LEJ KÜLFÖLDÖN

Berlin 2.488—2.492, Prága 15.25—15.55, Bécs 2.54—2.58, London 487.50, Budapest 3.41—3.44.

Mit válaszol Berlin Londonra?

Feleannyi légi haderőt akar Németország, mint amennyivel összes szomszédai rendelkeznek

A londoni megállapodások már fölöslegessé teszik Franciaország számára a keleti Locarnót s emiatt idegesség észlelhető Moszkvában és Prágában

Göring megy tárgyalni Németország nevében

Páris, február 7

A londoni francia-angol megállapodások várható következményei igen élesen foglalkoztatják egész Európa nemzetközi politikai életét. Ez érthető, hiszen a londoni határozatok végső választ elé állítják Németországot s ezáltal döntően befolyásolják a közeljövő európai helyzetének új alakulását.

A francia parlamenti körökben általános öröm nyilvánul meg a londoni megállapodásokkal kapcsolatban. Mindössze néhány jobboldali aggodalmaskodik amiatt, hogy a két kormány között talán még sem olyan nagy az összhang, mint azt a hivatalos közlemény feltüntette. Másrészt olyan vélemények is elhangzottak a képviselőház tegnapi ülésének kezdete előtt, hogy a londoni megegyezés után a keleti Locarno-paktum feleslegessé válik, mert a légvédelmi egyezmény kellőképpen garantálja Franciaország biztonságát, másfelől pedig a római francia-

olasz határozatok Közép- és Kelet-Európa békéjét is megfelelően megszilárdítják.

Ez a felfogás — úgy látszik — helytálló, mert egyidejűleg a londoni lapok olyan jelentéseket közölnek, amelyek szerint Moszkva és Prága, a keleti paktum létrejöttében leginkább érdekelt két főváros, máris erősen bírálja a londoni megállapodásokat, illetőleg a francia miniszterek Londonban tanúsított magatartását. Ezek a megállapodások ugyanis lazítanak egyfelől Franciaország, másfelől pedig keleti szövetségesei: a kisan-tant és a Szovjetszövetség eddigi kapcsolatain. A News Chronicle egyébként eleve is megállapította vezércikkében, hogy a londoni megegyezés bírálata főképpen keletre várható. Különösen a cseheket idegesíti a keleti kölesönös támogatási egyezményterv kilátásainak a gyengülése s valószínűleg ugyanez a magyarázata annak, hogy a szovjetkormány és sajtója még nem foglalt állást.

Flandin beszámolója a londoni megegyezésről

Blum Léon francia szocialista vezér, a képviselőház tegnapi ülésén kérdést intézett Flandin miniszterelnökhöz, a londoni tárgyalások eredményét illetően. — Flandin rögtön választ s kijelentette, hogy a londoni tárgyalások során teljesen azonos szempontok alakultak ki a francia és angol kormány között az európai béke megszervezési módjaira nézve. A két kormány megegyezett abban, hogy mindent meg kell tenni a fegyverkezés korlátozására vonatkozó általános egyezmény létrehozatala érdekében. Franciaország hagyományos politikájában semmi sem változott s arról sincs szó, hogy a Népszövetségén kívül intézzenek el olyan kérdéseket, amelyek egyaránt érdeklők a genfi szerv valamennyi tagállamát. Az általános biztonság elérését illető londoni megállapodások egy nem-

zetet sem gátolnak saját biztonságának megszervezése tekintetében.

— Hogy a bennünket és angolokat különösen érdeklő regionális keretben el-érjük a tökéletes összetartást és kölcsönösséget, különleges egyezményt kötötünk a légi támadások megelőzésére vonatkozólag. De nem akarjuk ezt az egyezményt csak magunkra korlátozni, hanem az a felfogásunk, hogy egész Nyugat-Európának csatlakoznia kell hozzánk a légi háború veszélyének elhárítására. Ezért szövegeztük fel evégből előzetes tárgyalásokra Német-, Olaszországot és Belgiumot, azaz a locarnói szerződés aláíró hatalmait.

Flandin rögtönzött beszámolóját a képviselőház egyhangú helyesléssel fogadta. Egyetlen képviselő sem kifogásolt benne semmit.

Németország elutasítja a felényújtott békejobbokat...

Blum különben, aki egyike Franciaország legbefolyásosabb politikusaival, cikket írt a Populaire-be a londoni megegyezéssel kapcsolatban s annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy

Németország most már nem tagadhatja meg hozzájárulását a francia-angol kibontakozási javaslatához. Mert ha megtagadná, leleplezné önmagát a világ közvéleménye előtt. Ezenkívül pedig Franciaországnak s azoknak az államoknak, amelyek vele tartanak a béke megszilárdítása törekvéseiben, fontolóra kell vennie a kényszerítés békes eszközeit.

Berenger szenátor, a szenátus külügyi bizottságának elnöke, még keményebben írt az Agence Economique et Financiere-be.

— Ohajtanunk kell, hogy Németország fogadja el a Londonból, Párisból és Rómából feléje nyújtott kezeket. Mert ez az alkalom, nem fog többé megismétlődni a történelemben. A három nyugati nagyhatalom mindenesetre megteszi kötelességét s nem rajtunk fog mulni, ha a London-Páris-Róma háromszögből európai négyes lesz.

A nagytekintélyű francia politikus te-

— Ha fáradt és izgatott, ha álmatlanságban és gyakori félelemérzetben szenved, ha has-egéres, mellnyomás vagy szívfájás kínozza, akkor igyék reggel éhgyomorra 1-2 pohár természetes „Perenc József” keserűvizet, mert ez megszünteti az emésztési zavarok okait s elhárítja a vértófolást.

MIK A NÉMET KIKÖTÉSEK?

A londoni Daily Telegraph diplomáciai munkatársa feltétlenül megbízható forrásra hivatkozva kijelenti, hogy már most módjában van közölni a német kormány válaszáat a közös angol-francia ajánlatra. Eszerint Németország minden tárgyalás előfeltételül a versaillesi békeszerződés katonai rendelkezéseinek maradéktalan, teljes eltörlését szabja meg. Elvileg helyesli a légvédelmi egyezményt, de abban gyakorlatilag csak akkor kapcsolódik be, ha légi hadereje megfelelően erős lesz. Hajlandó visszatérni a Népszövetségbe is, de azzal a kikötéssel, hogy annak egész rendszere reformra, átalakításra szorul. A keleti egyezménytervezetét illetően Németország különféle kérdésekre választ kér, továbbá hangoztatni fogja, hogy amíg Anglia nem csatlakozik az Ausztria függetlenségét biztosító egyezményhez, addig a római megállapodás német szempontból csak olasz-francia úgy marad.

SERÉNY TANACSKOZÁSOK BERLINBEN

Berlini jelentés szerint a német kancellári palotában tegnap rendkívüli élénkség uralkodott. A számottevő politikusok egymásnak adták a kilincset. Dél-

utántól késő estig fontos tanácskozások voltak, természetesen elsősorban a londoni megállapodásokkal kapcsolatos kérdésekről.

A külügyminisztériumban összejövetel volt, amelyen a had- és légügyi minisztérium képviselői is résztvettek. A francia és angolok javasolta légvédelmi egyezményhez való hozzájárulás problémáját tárgyalták s megállapodtak abban is, hogy a birodalom ebben a vonatkozásban is teljes egyenlőséget követel. Jól értesült körök úgy tudják, hogy Németország a vele szomszédos államok légi haderejének 45 százaléka erejéig kívánja magát repülőgépekkel felszerelni. Ezt az igényét azzal indokolja, hogy a birodalom határai igen terjedelmesek s amennyiben az ötös légvédelmi egyezmény értelmében segítségére kellene sietnie a megtámadottnak, nem maradna otthon elegendő légi flottája, ha számára kisebb légi haderőt írnának elő.

Szó van róla, hogy Göring légvédelmi miniszter rövidesen Londonba utazik a vonatkozó tárgyalásokra. Angol kormánykörökben ugyanis megcáfolták azt a tegnapi hírt, amely szerint Eden vagy pláne maga Sir John Simon Berlinbe készülne a német kormányval való tárgyalások lefolytatására.

A Star egyébként úgy tudja, hogy a légvédelmi egyezmény ügyében értekezletre hívják össze a szóbanforgó öt állam képviselőit, még pedig minden valószínűség szerint Brüsszelbe.

Hivatalos angol körökben határozottan hangoztatják, hogy amíg Németország nem tér vissza a Népszövetségbe s nem

Már rulettre sincs pénz

rövidesen összeomlik,

ha még sokáig tart a világválság

Montecarlo, február 7.

Monaco operettbe illő forradalmaival az elmúlt években sokszor foglalkozott a világsajtó. Az apró fejedelemség most végre visszanyerte politikai békességét és a múlt esztendő már csendben, minden zavar, vagy politikai válság nélkül telt el. A múlt tavasszal teljessé vált a béke, a monacoiak és fejedelmük, II. Lajos között, amikor „általános amnesztia” keretében kiszabadult a legutolsó forradalom óta börtönben ülő két politikai fogoly. Nagy lampionos, zenekaros felvonulást rendeztek ekkor az amnesztiáért hálából a jó monacoiak a Place du Palais pálmái alatt és később a városháza dísztermében M. Aureglia, a város főpolgármestere nagy fogadtatást rendezett az elmúlt évben.

A kis fejedelemségnek súlyos gazdasági bajokkal kellett megküzdenie. A francia kormány, elég tapintatlanul, anélkül, hogy a monacoiakat megkérdezte volna, még 1933 augusztusában engedélyezte a rulettet a Riviéra nagy casinoiban és Cannesban az év utolsó napjaiban a játék valóban elkezdődött. A montecarloi casino, amelynek hivatalos címe, ha valaki nem tudná, Société des Bains de Mer, tehát semmi egyéb, csupán jámbor tengeri fürdőtársaság, nyomban eltörlötte azt az ötszázalékos adót, amelyet eddig a nyereségek után kellett fizetni. A fejedelemség pénzügyei azóta sem a legrózsásabbak és a monacoi kormány szigorú takarékoszággal próbál a helyzeten javi-

előnyben részesíti a

SZILÁRD

FERTŐTLENÍTŐSZER

használatát a

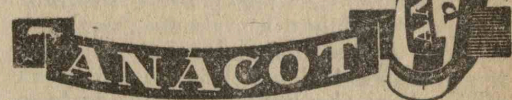
GARGARIZÁLÁSSAL

szemben.

SZAMOS esetében szükséges, a beteg szájüregének fertőtlenítése. Ilyen esetekben nagyon szert kell használni, amelynek alkalmazása a betegnek nemcsak könnyű, hanem kellemes is. Adjon ilyen alkalmakkor kellemes ízű és biztos hatású ANACOT pasztillát! Ez a szilárd fertőtlenítőszert aktív formaldehid tartalmánál fogva elpusztítja a baktériumokat, bevonja a hatóanyagaival a nyálkahártyákat és szopogatás közben szinte észrevétlenül, de annál biztosabban fejti ki hatását. Minden beteg, akinél a szájüreget dezinficiálni kell, könnyen és szívesen szedi a ízű ANACOT pasztillát. Alkalmazása kellemesebb és hasznosabb, mint az oldott szereké, mert a száj- és orrnyálkahártyák mélyebben fekvő részeit is dezinficiálja, ahová az oldható vizek már nem jutnak el.

30 pasztillát tartalmazó fiola

ára 37.— le.

Dr. WANDER üzemek készítménye.

írja alá a fegyverkezés korlátozására vonatkozó nemzetközi egyezményt, amely a versaillesi szerződés katonai rendelkezése helyébe lép, köteles tiszteletben tartani a békeszerződés katonai rendelkezéseit, mert ezeket egyoldalúan nem bonthatja fel. Ezenkívül légi fegyverkezése is törvénytelen s ennél fogva nem írhatja alá a légvédelmi egyezményt, amely pedig számára is rengeteg előnyt jelentene.

Kártyaország

rövidesen összeomlik,

ha még sokáig tart a világválság

tani. M. Bernasconi, aki a kis államban a pénzügyminiszter szerepét végzi, voltaképpen a Conseil pénzügyi bizottságának a rapporteur-je, még a múlt év júliusában jelentette, hogy

az adók nagyarányú csökkenése mellett az állam fő jövedelmét képező idegenforgalmi adó, a taxe de séjour et de consommations, 1928 óta 7.600.000 frankról 2.100.000 frankra csökkent és a casino által fizetett adó ugyanez alatt az idő alatt 10.400.000 frankról visszaesett 5.600.000 frankra.

Az idei szezon jobbnak ígérkezik és a jó monacoiak, mint mindenki az egész világon, alig várják, hogy vége legyen a gazdasági válságnak és a pénztelen nyomorúságnak.

CSEHSZLOVÁKIA GAZVÉDELEMRE KÖTELEZI LAKOSSÁGÁT

(Prága.) A tegnap megtartott cseh minisztertanács elé beterjesztették a légi és gázátadások védelméről szóló törvényjavaslatot, amelyhez hasonló eddig Európa egyetlen államában sem készítették el. A javaslat ilyen intézkedéseket tartalmaz többek között: A hatóságok felszólítására minden csehszlovák állampolgár köteles maga és hozzátartozói számára beszerezni és karbantartani azt a gázvédelmi berendezést, melyet a kormány jónak lát. A községek pedig kötelesek légi- és gázátadások ellen biztosan megvédő földalatti fedezékek építéséről gondoskodni.

A kamara és szenátus ülése

Véglegesen felbontják a Skoda-szerződést?

Bukarest, február 7

A képviselőház szerda délutáni ülésén a napirend előtti felszólalások során Carlea cuzista megbotránkozva mutatott rá arra, hogy a máramrosszigeti városi üzemek élén egy kisebbségi mérnök áll, ki nem tud románul. Támadta felszólalásában a kormánypárt ottani vezetőit, mert szerinte pártfogolják az „idegen” elemeket. Luca belügyi alminiszter nyomban válaszolt, kijelentve, hogy Carlea eddigi panaszai alaptalanoknak bizonyultak. Az adott esetben mindenesetre kivizsgálja a dolgot s biztosítja, hogy nem tűr meg a városi közigazgatásban sem olyan embert, aki nem bírja az állam nyelvét.

A napirenden több kisebb törvényjavaslatot szavaztak meg rendkívüli hitelek folyósításáról.

A szenátus folytatta a büntetőtörvénykönyv javaslatának vitáját.

Királyi kihallgatások

Sassu földművelésügyi miniszter munkakihallgatáson volt az uralkodónál, s bemutatta a nemzetvédelemmel kapcsolatos erdővédelmi törvény javaslatát. A javaslat különleges erdővédelmi rendszert vezet be a nemzetvédelem érdekében szemelölt tartásával.

Szerda délelben Antonescu pénzügyminiszter és Dimitrescu Grigore, a Nemzeti Bank kormányzója együttes királyi kihallgatáson volt. Kihallgatásuk az Au-

boin-jelentés megállapításával állt összefüggésben.

A Slavescu volt pénzügyminiszter tiszteletére tervezett bankett elmarad, mert Slavescu szerdán este külföldre utazott.

Véglegesen felbontják a Skoda-szerződést.

A Skoda-művekkel folytatott tárgyalásokról elterjedt különféle hírekkel kapcsolatban a miniszterelnökség közleményt adott ki, amely szerint a tárgyalási alap egész idő alatt általában ugyanaz maradt s ha a pilseni hadianyaggyár nem fogadja el a hadfelszerelésügyi minisztérium szabta feltételeket, úgy a Skoda-szerződést véglegesen felbontják.

Riadalom Párisban

Páris, február 7

Szerdán volt az évfordulója annak a véres ütközetnek, amely a múlt évben a Place de la Concorde-on a katonaság és az utcákra kivonult elkeseredett tömegek között zajlott le s amely vérbe fulasztotta a Stavisky-botrány kapcsán kitört polgárháborút. Emlékeztet, hogy a tavaly február eleji zavargásokat a jobboldali elemek kezdték az akkori Dauladier-kormány ellen, a fasizmus veszélye azonban szinte egy emberként állította talpra Páris munkásságát, amely barrikádokon kelt védelmére a demokráciának s általában a szabadságjogoknak. A jobb- és baloldali polgárháborúját aztán a szerencsétlen helyzetbe került radikális kormány karhatalommal verte le.

A francia hatóságok attól tartottak, hogy az évforduló alkalmával nagy tüntetések lesznek s riadókészültségbe helyeztették a főváros minden fegyveres erejét. Kora hajnalban készenlétben állott az egész párisi helyőrség, a középületeket és forgalmi gócpontokat pedig karhatalmi csapatok szállították meg. Az utcákon rendőri és nemzetőri őrzések teljesítették szolgálatot.

A kormány a szerdai napra betiltott mindenféle gyűlést és csoportosulást.

Botrány a templomban

A múlt évi Concorde-téri összecsapások eseményeinek emlékére a Notre Dame-templomban gyásztiszteltetést tartottak. A misén megjelent Flandin miniszterelnök is, akivel kapcsolatban kínos jelenet játszódott le. Az Action Française egyik tagja ugyanis ajtatóskodás közben a miniszterelnök közelébe furakodott s amikor mellé ért, hangosan, elnyomva az orgonaszót is, a következőket kiáltotta a miniszterelnöknek:

— Maga aljas gazember! Mit keres itt? Magának ezen az emlékünnepen nincs helye. Menjen a gyilkosok közé, mert azokhoz tartozik.

A botrányokozó fiatalembert a hívek hamarosan lefogták és átadták az előhívott rendőröknek. Flandin miniszterelnök bevárta még a mise végét s aztán gépkocsin távozott. Amikor kocsija a Concorde-térre érkezett, az ott összegyűlekedett rikkancsok éktelen lármába fogtak és zajos fiútyöléséssel fogadták a miniszterelnök gépkocsiját. A téren gyülekezett össze a királypárti diákság javarésze is. Tüntető menettel akart alakulni, a rendőrök azonban szétszórta őket. A téren egyébként egész nap jelentős tömeg hullámozott, de a rendőrség minden csoportosulást megakadályozott s többet az engedetlenkedő járőrök közül le is tartóztatott.

Az éjszaka folyamán ismeretlen tettesek a Concorde-téren levő nyolc szobrot ismételtelen miniummal kenték be. A város több részén a házak falaira gyalázkodó feliratokat is mázoltak. E mázolóknak közül egyet a rendőrség tetten ért és le tartóztatott.

A svéd különítmény elvonul a Saar vidékéről

Stockholm, február 7

A svéd kormány hivatalos jelentést adott ki, hogy az a svéd karhatalmi különítmény, amelyet a Saarvidékre vezényeltek, február 18-án elhagyja Saarbrückent és hazafelé veszi útját.

Feloszlatták a szerb kamarát

Új válaszlás: május 5-ikén

Belgrád, február 7

A szerb régenstanács ukázt adott ki, a melyben elrendeli a szkupstina feloszlatását s az új választásokat május 5-ikére tűzi ki.

A házfeloszlás oka politikai körök

véleménye szerint azt a tény, hogy Jettics új kormányát Uzunovics és Marinkovics csoportjai egyáltalában nem hajlandók támogatni, viszont Jettics sem hajlandó együttműködni a szerinte lejáratott nevével politikussal.

„A magyar népnek nem kell diktatúrától félnie”

— mondotta Keresztes-Fischer magyar belügyminiszter

Budapest, február 7.

A képviselőház egyik albizottsága megkezdte az orvosi kamarák felállításáról szóló javaslat tárgyalását. Az elhangzott bírálatokra és kifogásokra Keresztes-Fischer belügyminiszter válaszolt. Kijelentése szerint tévednek azok, akik azt hiszik, hogy ez a javaslat a korporációs államrendszer felé jelent lépést.

A magyar kormányzat felelős tényezői

tisztában vannak azzal, hogy idegen földön termelt kísérletekhez nem szabad nyulniok.

Az országnak jó alkotmánya van, mert ennek az alkotmánynak a keretein belül minden megoldásra váró kérdés elintéztető. Nem lehet tudni, hogy a jövő mit hoz, azt azonban leszögezheti, hogy a magyar népnek parancsuralomtól nem kell félnie.

Katasztrófális hócsés világszerte

Montenegróban három méteres a hóréteg, Svájcban öt napja havazik

Ausztriában lavinák pusztítanak

Budapest, február 7.

Kedden és szerdán szinte egész Európában általános havazás állott be, amely néhol hihetetlen, emberemlékezet óta nem tapasztalt méreteket öltött.

Belgrádi jelentés szerint

a nagy havazás Montenegrót valósággal elzárta az ország többi részétől. A vasúti forgalom megszakadt s az országutak javarészt három méteres hóréteg fedte.

Cetinjében emberemlékezet óta nem volt ekkora hó. A házak valósággal a hótengerbe süllyedtek s

a lakosságnak árkokat kell vájniok, hogy valamiképpen közlekedhessenek.

Svájcban öt nap óta állandóan esik a hó. A vasúti forgalmat a legnagyobb erő-

feszítések ellenére sem sikerült mindenütt biztosítani.

A kirándulók ottrekedtek s néhol a hegyi menedékházak zsúfolásig vannak.

Davos, a világhírű téli üdülőhely, valószínűleg el van zárva a világtól. Tirol, Vorarlberg és környékén

egymást érik a hógörgeteg-szerencsétlenségek.

Egyik helyen egy lezuhanó hógörgeteg hat házat eltemetett. A szerencsétlenségnek egy halálos áldozata van. A bajor-tiroli határon

egy hatlagu német járőrt a mélységbe sodort a lezuhanó hótömeg.

Észak-Olaszországból viszont olvadást jelentenek. A folyók mindenütt megduzzadtak s az árvízveszedelem minden pillanatban bekövetkezhetik.

Az olaszok ismét megnehezítették a bevitelt

Róma, február 7.

A Le Temps római levelezője azt a feltűnő hírt közli lapjával, hogy egy olasz kormányrendelet különböző cikkek behozatalát Olaszországba tiltja. Ezek között szerepelnek a buza és a búzaliszt, friss és fagyasztott húskok, fagyasztott disznóhús, selyemmel átszőtt tárgyak, traktorok, bizonyos az illatszerekészítésnél használatos nyersanyagok és esszenciák, illatszerek, egyes fémek, mint a ferro-

tunkszténe, izólámpák és más cikkek. Főképp a hírehez megjelözi a francia lap, hogy a tilalmak elsősorban a gabonát és húst kivívó államokat, másrészt Franciaországot is érintik, mivel amely élelmiszer-cikkeket, főleg selyemruhákat és illatszereket exportál. A lap a továbbiakban azt írja, hogy nem szigorúan behozatali tilalomról van szó, hanem kontingentálási rendelkezésekről. A különböző érdekelte országok külképviseleteit a kormány értesítette a nekik engedélyezett behozatali kontingensekről. A kontingenseket azonban számszerűen nem tette közzé az olasz kormány.

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, reumás fájda-
mak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-féle

ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban,
mely két kapszulát (ostyában) tar-
talmaz, fenti eredeti jelzéssel — Kap-
ható gyógyszerárakban és drogé-
riákban.

Oroszország el akarja gáncsolni a francia—német megegyezést

London, február 7

A Morning Post jelentése szerint a Szovjetszövetség minden diplomáciai erejét megfeszítve törekszik arra, hogy a londoni megállapodások nyomán esedékesé vált francia—német megegyezést elgáncsolja. A Szovjetnek nem érdeke a német—francia kibékülés, illetve nem érdeke az, hogy Németország az esetleges német—francia megegyezéssel fel szabadítsa magát nyugat felől s így teljes erejét a keleti politika irányába összpontosíthassa.

20 ezer bányász homokhar zárt el a külvilágtól

London, február 7.

Ideérkezett jelentések szerint a Kaspi-tenger Kara-Bugaz nevű öble környékét homokpihar zárta el. A vihar, amely napok óta tart, súlyos katasztrófát jelent annak a 20 ezer bányásznak, aki azóta nem tud a külvilággal érintkezni. A bányászok minden élelmiszerkészletüket feladták, az újabb készletekkel utnak indított hajók viszont kénytelenek voltak visszafordulni, mert nem tudták áthatolni az öblön. Ujabbban magasán szárnyaló repülőgépekkel kísérleteznek, hogy legalább annyi élelmet juttassanak a bányászoknak, amennyi az éhhaláltól megmenti őket.

Páris an ismét divatba jöttek a távregények

Páris, február 7.

A hosszú regények divatja Franciaországban rövid szünet után ismét jobban virágzik, mint valaha. A baj csak az, hogy az egyes kötetek megjelenése között sokszor több esztendő is eltelik és az olvasóközönség már régen elfelejtette a felbehagyott történetet, mikorra az újabb kötet megjelenik.

A hosszú, sorozatos regények között az első helyet Jules Romains „Hommes de bonne volonté”-je foglalja el. Ennek legutóbb a 7. és 8. kötete jelent meg „Recherche d'une église”, illetve „Province” címmel. Ezekben a kötetekben M. Romains az 1910. körüli francia társadalmi viszonyokat rajzolja meg epikus részletességgel. Teljes képet kapunk egyrészt a szabadkőművesekről, másrészt a francia katolikus papság életéről egy püspöki udvar részletes leírásában. Georges Duhamel is regénysorozatot jelentet meg „Chronique des Pasquier” címmel. Az új kötetben, amelynek címe „Vue de la Terre Promise”, a hős egy komoly, erényes ifjú, akinek nehez harcot kell folytatni saját családjának a gonoszsága és rosszakarata ellen.

Nagyon jelentős irodalmi alkotásnak ígérkezik Jacques Chardonne három kötetre tervezett „Destinées sentimentales” című regénysorozata. Ebből eddig két kötet jelent meg. A sorozat tárgya egy Li-mogesban élő porcellángyáros család bo nyolult története, amelynek keretében a szerző meglehetősen komor képet fest a francia protestánsok életéről.

„Leláncolt kacsa”

Ha ezekben a napokban, amikor minden újság arról irt, hogy mit végzett Laval Rómában, mit mondott Párisban, mit csinált Londonban, egy átlagfranciát meg kérdeztek, hogy mit tud a külügyminiszter politikájáról, az bizonyosan így válaszolt volna:

A külügyminiszter egyetlen lapos kofferrel utazott Rómába, de magával vitte lányát, a szép Josette kisasszonyt, akinek mindenhol el kell kísérnie az apját, ezenkívül 786 fehér nyakkendőt. A francia polgárnak ez az értesítése nem a lapok tudósításából származik, hanem a montmartrei kabarékából, vagy pedig azokból az újságokból, amelyek hetenként jelennek meg Párisban s amelyeknek az adja meg a népszerűséget, hogy különböző tréfákat engednek meg maguknak a szereplő politikuskok rovására.

Több ilyen lap van Párisban. A „Cira-no”, az „Artagnan”, a „Fehér veréb”, a „Crie Paris”, azonban legismertebb és legolvasottabb a „Canard ensainé”, aminek a címét magyarra így lehetne fordítani: a „Leláncolt kacsa”. Ez a lap, amelyet állítólag Clemenceau hívott életre, külsőleg alig különbözik a nagy francia lapoktól, amelyek politikai, társadalmi és gazdasági cikkeket közölnek. A „Leláncolt kacsa”-ban is van vezércikk, vannak hírek, tőzsdei árfolyam, színházi kritika, rádióműsor, csak hogy itt mindez — kacsa. Hogy mi a kacsa, azt a magyarul olvasó közönségnek nem kell megmagyarázni. A „Leláncolt kacsa” kacsa politikuskokról, írókról, művészekről szól, akiket ez a lap írásban és képben való-sággal felboncol.

A „Leláncolt kacsa” Laval arcképét minden alkalommal úgy közli, hogy a népszerű külügyminiszteren fehér nyakkendő van. Igaz-e, nem-e, de ezeknek a képeknek és újságközleményeknek a nyomán elterjedt az a hír, hogy Lavalnak napoként 25 darab fehér nyakkendőre van szüksége és hogy éjszakára a háló-ingere is fehér nyakkendőt köt. Mindezt a „Leláncolt kacsa” írja így meg, amelyik azzal is karikirozza Lavalt, hogy a nyilatkozatait tájékoztatás közli, mert tudvalevő, hogy Laval auvergnei származású és a francia nyelv finom muzsikáját megrontja azzal, hogy túlságosan kihangsúlyozza a „ch” betűt, úgyhogy a francia nyelv az ő ajkán nagyon hasonlít a galíciai és lengyelországi zsidósargonhoz.

A francia humoros lapok Lavalon kívül legtöbbször Mandel postaügyi miniszternek a személyével foglalkoznak. Mandel tudvalevőleg Clemenceaunak volt a titkára és azzal tette magát erre a megbízásra érdemessé, hogy mindenről és mindenkiről a legjobb információi voltak. Hogy hogyan szerezte ezeket az információkat, arra a „Canard” egyik képe ad felvilágosítást. A kép úgy ábrázolja a postaügyi minisztert, hogy a postán feladott valamennyi levelet ő nyit fel, hivatalában egy fantasztikus készülék van, amelynek segítségével valamennyi telefonbeszélgetést, amelyet az országban folytatnak, kihallgathat.

Tévedés azt hinni, hogy Lebrun köztársasági elnök személyét valami nagyon kiméli a francia sajtó. Lebrun úgy él a francia közvéleményben, mint aki túlságosan szentimentális és minden alkalom megráztatja. Ez a magyarázata annak, hogy a humoros lapok az Elnököt úgy ábrázolják, mint akinek a szeméből könnypatakok folynak. De megirták már róla azt is, hogy nem azért szenved fej-fájásban, mintha az államügyek sok gondot okoznának neki, hanem azért, mert nagyon sokszor kell cilinderrel viselnie. A francia köztársasági elnököket szokáson alapuló, meg nem írott, de éppen ezért szigorú törvény arra kötelezi, hogy a nyilvánosság előtt mindig cilinderben jelenjenek meg és minthogy Lebrun nem engedi el, hogy a kiállítások, kórházak megnyitásánál személyesen ne vegyen részt, ugyancsak gyakran kell cilinderrel viselnie.

A politikai karikatúrákban a sztár Herriot és mellette Tardieu. Herriot-t általában rövid pipával ábrázolják, a rövid angol pipa, a széleskarimájú művészkalap és a gyűrött kabát, amely indiszkréten elárulja, hogy a viselője hizik, ott látható Herriot minden képen. Ezek a képek a vidéki francia kispolgár előtt csak emelik Herriot népszerűségét. „Éppen

Nagy botrány az angol alsóházban

Egy szélsőbaloldali képviselő „a nemzeti szélhámosok kormányának” nevezte MacDonald kabinetjét és támadta a királyi család életmódját

London, február 7

A tapintatlan és kiméletlen fellépéseiről ismert MacGovern baloldali képviselő az alsóház tegnap esti ülésén is botrányt rendezett. A munkanélküliek segélyezésére szánt hitelekéről szóló törvényjavaslat vitája során szót kért s beszédében ismét olyan kifejezésekkel támadta a kormányt, amelyek az angol parlamentben egyenesen hajmeresztően szoktak hatni.

MacGovern, aki a munkáspárt szélső balszárnyát képviseli, élesen bírálta azt a módot, ahogyan a kormány a munkanélküli segélyt adja s ez alkalommal

„nemzeti szélhámosok kormányának”

nevezte a MacDonald kormányt.

Mi több, nem érte be ennyivel sem, hanem felszólalása további részében méltatlankodni kezdett afölött, hogy

a királyi család civilistája tulmaga-s alhoz képest, hogy milyen nyomorban tengődnek a munkanélküliek. „Ezek az elődök — mondta — a szegények által termelt javakból élnek”.

Az alsóház csaknem osztatlanul tiltakozott MacGovern kirohanásai ellen s heves felkiáltásokkal rendentásította a munkáspárti képviselőt. Ezzel egyidejűleg az alsóház lelkesen tüntetett a királyi család mellett. Ugyancsak felháborodottan tiltakozott a Ház az ellen is, hogy

MacGovern szélhámosoknak nevezte a nemzeti egység kormányának tagjait. A szélsőbaloldali képviselő kijelentései olyan vihart támasztottak, hogy az előzőeknek csak nehezen sikerült lecsillapítani a felzudulást.

A munkanélküli segély reformjáról szóló javaslat tárgyalására való tekintettel különben a kommunisták is tüntetést akartak rendezni. Mintegy 30 munkanélküli férfi és nő fenyegető kiabálás közepette be akart nyomulni az alsóház karzatára, hogy jelen legyen a törvényjavaslat vitájánál és tüntessen. A parlamenti rendőrség kiszorította az épületből a csoportot, amely aztán kommunista jel-szavak hangoztatásával vonult el.

A Minszki-család ügyvédje gyűjti a terhelő adatokat a rendőrség ellen

Nem csillapodik az izgalom Nagyváradon

Nagyvárad, február 7

A Minszki-ügy legújabb fejleményei egyre különösebb beállításban mutatják a rendőrség szerepét. Most került nyilvánosságra például az, hogy a rendőrség emberei fölösleges szorgalommal sürgették a holttest eltemetését. Egy rendőrtisztviselő még ahhoz is ragaszkodni próbált, hogy a boncolás előtt temessék el Minszkit, hiszen utólagos kérésre ugyanis kihantalhatják majd.

A család ügyvédje, Filip Justin dr. felkereste Persigan vizsgálóbíró s kérte, hogy hallgassa ki mindazokat, akik Minszki-vel együtt voltak letartóztatásban, valamint azt a néhány postatisztet is, akik néhány nappal ezelőtt egy amerikai levél eltűnése miatt kerültek a rendőrségre. Ezek a postások ugyanis borzalmasan összevert állapotban hagyták el a rendőrséget. Az ügyvéd ezekkel az emberekkel akarja bizonyítani, hogy a rendőrség igenis kegyetlenül verték az embereket.

Érdekes nyilatkozatot tett Ciupe Lá-

zár dr. városi orvos is. Kijelentette, hogy az az állítása a rendőrségnek, amely szerint őt megkísérelték felköltetni Minszki halála éjjelén, nem felel meg a valóságnak. Este 10 órakor személyesen volt a rendőrségen, beszélt mindenik szolgálatos rendőrtisztval, de egyik sem említette, hogy valaki beteg volna a vádlottak közül. A haláleset utáni reggelen a ház-mester közölte vele, hogy éjjel egy órakor a rendőrség egyik embere becsengetett a lakásba. A ház-mester kérdéseire ez az ember azt mondta, hogy haláleset történt a rendőrségen. „Ha valaki meghalt, azon már egy sem lehet segíteni” — felelt a ház-mester s a rendőrségi ember nem is zörgetett tovább, noha máskor addig kopogott az utcai ablakon, amíg jelentkezett valaki illetékes. Feltűnő ez a viselkedés azért is, mert a kérdéses éjjelen a főorvos lakásának utcai ablaka egésze éjszaka világos volt. A főorvos azzal fejezte be a nyilatkozatát, hogy a ház-mester közlése után is csak a lapokból értesült, hogy tulajdonképpen mi is történt a rendőrségen.

Elfogták a temesvári pénzügyigazgatóság titokzatos értékpapírtolvajait

Két pénzügyi tisztviselő losztogatta a számvevőszégi pénztárt Az elloptott értékpapírokat egy volt vámtiszt értékesítette a temesvári bankoknál

Temesvár, február 7.

Néhány nappal ezelőtt jelentettük, hogy a temesvári pénzügyigazgatóságon rejtélyes értékpapír-lopás történt. Az el-tűnt értékpapírok értéke meghaladta az egymillió lejt s a titokzatos büntény ne-héz feladat elé állította a rendőrséget, mert minden körülmény arra vallott, hogy a tettesek nem lehettek úgynevezett külső emberek, hanem csak olyanok, akik a pénzügyigazgatóságon nagyon ismerő-sök, esetleg éppen a hivatalnoki karhoz tartoznak. A hivatalnokok nyílt meggya-nusítása viszont kényes kérdés volt s így a rendőrségnek a „rajtaütő eredmény”

erőszakolása helyett a lassabb megfi-gyelési és az óvatos nyomozási módszer-hez kellett folyamodnia.

Dicséretre válik a temesvári rendőrségnek, hogy az adott körülmények kö-zött aránylag nagyon gyors és kielégítő sikert ért el. Kedden már le is tartóztat-ták a tetteseket Buia Alex 40 éves és Cri-san Petru 37 éves pénzügyi tisztviselők személyében. A tisztviselők elleni gyanu tehát indokolt volt.

A nyomozás adatai szerint a két tisztviselő fejenként több mint 500—500 ezer lej értékpapírt csejt el a számvevőszégi pénztárból.

olyan, mint mi”, mondja az átlagujságo-lvasó, ha Herriot fotografiáját látja, ame-lyen éppen — szorongatja a mozdonyve-zető kormos kezét. A francia szatirikus lapok azt írják Herriotról, hogy több példányban fordul elő, vagy színészeket szerződtet, akik az ő maszkjában utaz-nak, barátkoznak a nép egyszerű gyer-mekeivel és kezét fognak a mozdonyve-zetőkkel.

Ha Herriot-t a pipa jellemzi a viccla-pok képein, Tardieu-t a cigaretta. Vaki-tóan fehér fogai között állandóan ciga-rettét szorongat. A fogai olyan fehérek, hogy emiatt cethalnak nevezik a vice-lapok.

Flandin miniszterelnök a legmagasabb a kormány tagjai között, természetesen ezt a testi magasságot sem hogyják ki-használatlanul a humoros lapok. Legtöbb-

ször úgy ábrázolják, mint az Eiffeltor-nyot, vagy a Place de la Concorde obe-liszkjét. A „Leláncolt kacsa” nem mu-lasztja el, hogy gyakran meg ne jegyez-ze, hogy

Flandin magas ugyan, de nem — nagy. Cheron igazságügyminiszter annyira nép-szerű a karikatúrarajzolók előtt, hogy egy alkalommal, amikor le akart mondani, állítólag kiüldöztésgileg keresték fel és meg-kérték, vonja vissza lemondását, mert kü-lönben a karikatúrarajzolók részére nem lesz anyag. Pedig nem is valami hízoló képeket rajzolnak róla. Gyakran jelenik meg képe túlerett körtének ábrázolva, a melyet hernyók rágna, vagy szétfolyó camembert-sajtnak, mert Cheron Lizieux városnak a polgármestere, ahol a legjobb camembertet készítenek.

Ezekben a rajzokban és képekben meg-

Feltűnő, hogy a lopást nem vették észre azonnal. A két pénzügyi tisztviselőnek egyébként büntőrsa volt Trifunescu Sim-ion 32 éves volt vámtiszt személyében. A három ember óvatos „munkamegos-tással” dolgozott. Trifunescu például óva-kodott attól, hogy sokszor mutogassa ma-gát a pénzügyigazgatóságon, a két ottani tisztviselő viszont az értékpapírok érté-kesítésében nem vett részt. Ezt a munkát Trifunescu végezte a helyi bankokban. Annyira ugyanis már nem terjedt az óva-tosságuk, hogy az elcsent értékpapírok-kal idegen városok pénzpiacain kísérle-tetkez volna. Valószínűleg arra gondoltak, hogy más városokban esetleg óvatosabbak lennének a bankok az ismeretlen Trifu-nescuval szemben, míg az ismerős Temes-váron kevésbé gyanakodhatnak rá. A két bűnös tisztviselőt és büntőrsukat a rend-őrségi vizsgálat befejezése után átadják az ügyészségnek.

8 évre mérsékelte a tábla a gyermekgyilkos kolozsvári vasuti munkás büntetését

Kolozsvár, február 7

Szerdán került a tábla elé Ratziu Joan gépészutcai vasuti munkás, aki az el-múlt év tavaszán lemezárrolta 14 hóna-pos Liviu nevű fiacskáját. A törvényszék 10 évvel sújtotta a gyermekgyilkos apát a tábla azt a büntetést most 8 évre mér-sékelte. A szerencsétlen apa, aki háthor-zongató tettét a „edők szerint örültségi rohamában követte el, a tárgyalás előtti le akarta magát vetni az emeletről. Fele-sége és körülállók rántották vissza az utolsó pillanatban. Aztán egy tárgya-lásra várakozó ügyvéd lábai elé vetette magát s kétségbeesetten kiáltozta:

— Bíró ur, kegyelem!

A táblai döntést úgy a védőügyvéd mint a vád képviselője megfellebbezte.

UJABB TÁRGYALÁSOK AZ ANGOL TARTOZÁSOK ÜGYÉBEN

(London) Manolescu-Strunga, Románia ke-reskedelemügyi minisztere Londonban új tár-gyalásokat kezdett a romániai tartozások ren-dezéséről. E tartozások összege körülbelül 2 millió font. Rendelkezéseikre már hetekkel ezelőtt tárgyalások indultak, de eredményt nem sikerült elérni és a tárgyalások megsza-kadtak.

nyilvánuló humor a külföldi újságolvasó előtt tulerős. Franciaországban azonban nem veszik rossz néven a kigunyolást. Még alig fordult elő, hogy valaki a szereplő politikuskok közül bírósághoz fordult volna a kikarikírozása miatt. Sokkal gyak-rabban panaszkodnak a francia politiku-sok, ha nem készül róluk karikatura. A vic-lapokban gyakran szerepelni: — ez a népszerűség kétségtelen jele. Jelentéke-len emberekről soha nem csinálnak vic-ceket. Nem csoda tehát, hogy a kigunyol-tak maguk gyűjtik legszorgalmasabban a róluk készült karikatúrákat, mert ezek beszédes tanúságai annak, hogy az illető szerepet játszik a közéletben. Még Cheron is, mikor arról volt szó, hogy vissza kell vonulnia a politikai élettől, azt sajnálta, hogy most már nem szerepel mint — camembert-sajt.

HIREK

Hogyan csapták be régén szépségükkel a nők a férfiakat

A hölgyek a következő csalafintaságokat szokták elkövetni — írja a már több mint kétszázéves Csalási Lexikon:

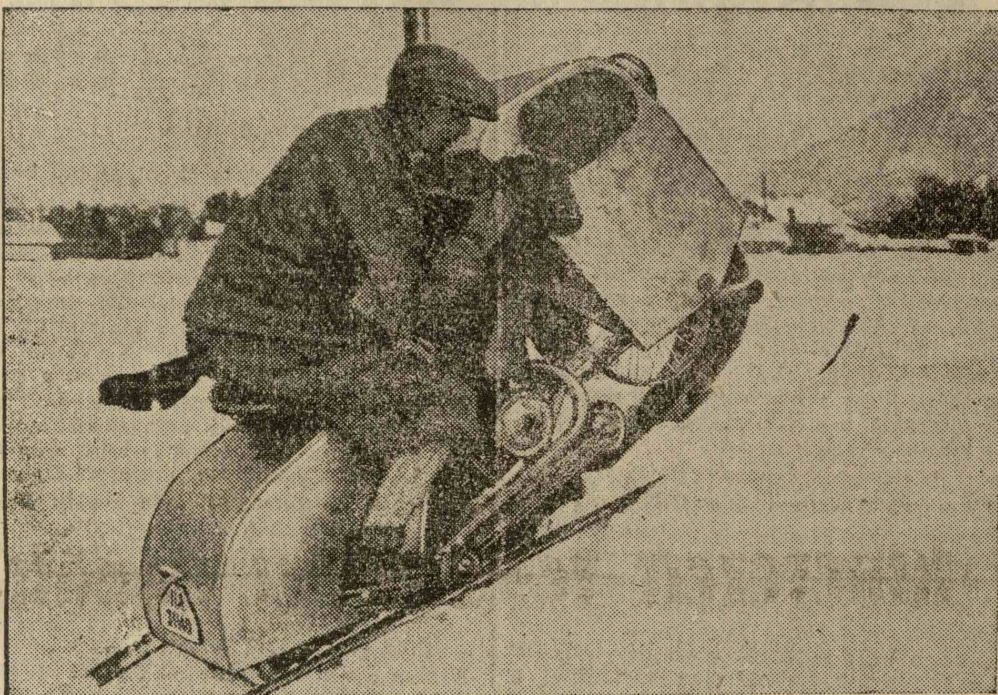
1. A foltokat, szeplőket és pattanásokat arcukon szépségflastromokkal leragasztják, hogy a férfiak kifogástalanul szépeknek tartsák őket és szerelemre gyulladjanak irántuk, vagy gonosz vágyak ébredjenek bennük.
 2. Ékszereik között hamis gyöngyöket és drága köveket hordanak és azt akarják, hogy az emberek ezeket is valódi ékszereknek tartsák.
 3. Jótérmetűeknek akarnak látszani és ezért különböző erre alkalmas dolgokat dugnak ruháik alá s ezekkel kitömik magukat.
 4. Arcukat, nyakukat és kezeiket sarlach-foltokkal, u. n. szüztejjel és más efféle sminkelő dolgokkal bekenik.
 5. Vörös vagy barna hajukat és szemöldöküket feketére festik.
 6. A félszeműek üvegscmet s a foghíjasok elefántcsont vagy egyéb anyagból csinált fogakat rakatnak be maguknak.
 7. Ajkukat vöröstre festik.
 8. Hamis haját hordanak vagy a magukét annyira teleszórják puderral, hogy az emberek szókéknak tartják őket.
 9. Tulságos magas sarkokat rakatnak cipőjükre, hogy nagyobbaknak lássanak, mint amilyenek a valóságban.
 10. Hosszu és széles szoknyát viselnek, hogy lábaik görbeségét ne vegyék észre.
 11. Fűzőjüket az egyik oldalon kitömetik, hogy kinőtt puklijukat a másik oldalon ne vegyék észre.
 12. Hamis aranyláncokat, gyűrűket, órákat és egyéb ékszereket viselnek s másokat azokkal elkápráztatnak.
 13. Másoktól csinált művészi kézimunkákat a magukénak adnak ki, hogy ügyeseknek és művészeknek tartsák őket.
- Ezeket az igazságokat Georg Paul Hönn: Betrugs-Lexikon-jából vettük, a kinek műve 1761-ben Kóburgban második kiadásban is megjelent.

— Csikmegyei hírek. Csikszederáról jelentik: Györgypál Béla, Lukács László és Botár József csiktaplocai fiatal emberek táncestélyt rendeztek. Illetékes hatóságoktól szabályszerűen engedélyt kértek, majd jelentkeztek a csikszederai pénzügyigazgatóságon és bejelentették, hogy a megtartandó táncestélyre személyenként ötletjes belépti díjakat szednek. Ecéltől a jegyek előzetes kinyomtatására kincstári papírt vásároltak. Javában folyt a mulatság, amikor a helyszínen nem várt vendégként megjelent Giurgiu pénzügyi ellenőr. Rövidesen megállapította, hogy az ötletjes címletű beléptijegyeket 20 lejért árusították a rendezők, sőt a megjelentek felének így sem adtak jegyet, hogy az adófizetés kötelezettsége alól minél nagyobb összegeket vonhassanak el. Ilyen értelemben jegyzőkönyvet vett fel s a kivetendő hatalmas összegű pénzbírságon kívül javasolja, hogy bűnvádi úton is vonják felelősségre a jegycsaló legényeket. — Amint értesülünk, nagy ünnepe lesz március kilencedikén a kulturális csikmegyei állami tanítóképzőben. — A csikszentkirályi csendőrség feljelentette Péterffy Jenő plebánost, mert állítólag a január 24-iki egyesülési ünnep alkalmával a római katolikus templomot bezárva tartotta, hazulról eltávozott, hogy az előrt hivatalos istentiszteletet ne tarthassa meg. A csendőrség szigorú eljárás bevezetését sürgeti a plebánus ellen.

(*) Kifáradt, neurastheniás, álmatlan betegek tünetei, paraszai gyorsan gyógyulnak a Svábhegyi Szanatóriumban, Budapest. Kellően környezet, modern vizgyógy- és villamos kezelés. Konditio javító sport és torna szigorú orvosi felügyelet mellett.

Ha a farsangot elsősorban az álarc tenné, a maszk, amit az ember a fejére huz, hogy igazi ábrázatát elrejtse alája, akkor ez a mulatság örökké tartana s a gigászi méretű karneváli menetek kétezer millió ember masírozna a földrészeket keresztül. Még lámpásokban és színes pántlikákban sincs hiány. Teli torkokból zeng a hang, a tragikomikus farsangi ének, harsányan recsegnek a kürtök s a hamis zene ütemére menetel az emberiség ismeretlen, kifürkészhetetlen titkokat rejtő jövedője elébe. Elöl a vezérek haladnak, diplomaták és miniszterek, akik békeangyalok jelmezét öltötték magukra, utánuk perdita-kosztümökben a közvélemény csinálói következnek rettentő bájaikat kínálva a legtöbbször fizetőnek, a hangadó faktorok, a fejbőlöntő, mindenbe beleegyező opportunusok s a tehetetlenségükben groteszk, izgatott forradalmi elemek, a szószátyár világmegegyőztők, akiket a hatalom bitokosai kiebrudaltak a birtoklás édeni világából s most a jólfutott kővőházakban rázzák öklüket a boldog erőszak felé egyre lankadtabb, egyre reménytelenebb, egyre nevelésesebb módon. Mind ott talpalnak, a nagy farsangi felvonuláson, költők és látnokok a hosszuhaju művészekkel egyetemben. Lisszettel van képük bekenve, ők a clownok a világcirakusz roppant porondján, már-már nincs egyéb hivatásuk, minthogy a pofonokat zokszó nélkül elfogadják. Őket rugja a diktatóri erőművész, de őket veri még a nyápic zsonglőr is, aki elbekergeti, hiteket, meggyőződéseket cserél játszi könnyedséggel a levegőben. Még a cirkuszi szolga is, aki a „magas iskola” után lapátot viszi kifelé a lovak szeméjét, még az ie beléjük botlik, hogy szitkozódni arcukra szórja a lótrágyát. És megy, megy, menetel az ember a nyüzsgő boulevardokon, végtelen mezőkön keresztül. Hosszu a menet és hosszú ez az apokaliptikus farsang, de leghosszabb mégis csak a bójt lesz, hosszú bójtje a hosszú farsangnak.

UJFAJTA MOTORFERÉKPÁR

Az érdekes jármű, amely a legnagyobb hóban is könnyen eligazodik, nem kerekeken, hanem a hernyó-autók módjára hólíncon szalad. Utasa a könnyebb egyensúlyozás kedvéért sitalpakon molorkerékpározik.

— Margittát és a környező falvakat elzárta a hóvihár. Tudósítónk jelenti: A legutóbbi napok nagy hóviharai következtében Margitta és a környező falvak között szinte teljesen megszünt a közlekedés. Az autóbustársaságok 40 főnyi munkáscsapatot küldöttek ki az utak megtisztítására, a munka azonban eredménytelen maradt, mert a dühöngő szélvihár egyre újabb és újabb torlaszokat épített. A vidéken teljesen szünetel az újságárusítás, mert a közlekedést sem szánkóval, sem gyalog nem lehet felvenni, nem is beszélve a nehezebb járművekről. A piaci árak erősen felszöktek, mert a környék falvai nem tudnak élelmiszert szállítani. Egy otományi parasztagazda szánkával megkísérelte megközelíteni Margittát, de lovával együtt a mélységbe zuhant, mert az utat egyáltalában nem lehet kivenni a hófúvás miatt s így eltevédt.

(*) A modern gyermeknevelés kézikönyve. Székely Béla a Te gyereked c. könyvében írja hogy nincs rossz gyermek és nincsen buta gyermek! Minden ép és egészséges gyermek jónak, okosnak születik. Ha mégis rossz lesz lélekben, szellemben más, úgy ez a nevelés hibája. Ez a könyv a csecsemőkortól kezdve tanít. Szülőknek, nevelőknek, szakembereknek nélkülözhetetlen. Ára csak 54 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában.

— Második gyermekének elrablásával is megfenyegették Lindberg ezredesét. Newyorkból jelentik: A gyermekrablással és gyermekgyilkossággal vádolt Hauptmann Bruno bűnügyének tárgyalása miatt amúgy is izgatott amerikai közvélményt felfokozott izgalomba hozta az a hír, hogy Lindberg ezredes újra névtelen zsaroló leveleket kap. Ezek a levelek azzal fenyegetik a szerencsétlen apát, hogy második gyermekét is elrabolják, ha nem fizet 5 ezer dollárt. A levelek egyébként arra is figyelmeztetik az ezredeset, hogy gondoskodjék Hauptmann felmentéséről, mert nem ő a bűnös. A második Lindberg-babyt jelenleg szüleinek a házában őrzik, a ház azonban inkább erődítmény, mint lakás. A biztonsági készülékek egész arzenálja veszi körül s állandóan detektívek őrzik.

— Ilyen gyermekgyilkosság még nem volt! Prágából jelentik: Martinek Emilia prágai asszonyt gyermekgyilkosság miatt tartóztatta le a rendőrség. A gyilkosság oka az volt, hogy a 9 éves kisfiu a félévi bizonyítványban jeles helyett kettős osztályzatot kapott. Martinek kivitte fiacskáját a temetőbe, elsőszülött fia sírházhoz s ott revolvért fogott rá. A fegyver nem sült el s a fiúcska azt hitte, hogy az anyja csak tréfál s gyanútlanul ment haza. Ott-hon az asszony este ismét előszedte a revolvért s közvetlen közelből agyonlőtte gyermekét, majd magával is végezni akart, de a fegyver újra csütörtököt mondott. A gyilkos anya elrohant hazulról, hogy a közeli tóba ölje magát, de közben elmúlt a bátorsága és lemondott az öngyilkosságról, ellenben orvoshoz szaladt, hogy ha lehet, mentse meg fiacskáját. Az orvosi segítség azonban már elkészt. Martinekét a rendőrség vette őrizetbe.

Időjárásjelentés. A budapesti időjárásutató intézet jelentése szerint ismét élénk szél, sokhelyütt havas eső és kisebb havazás várható. Hőmérsékletváltozás lényegtelen.

(*) 1934 évi Nobel-díj nyertese Pirandello: Mattia Pascal két élete. A modern irodalomban különálló hely illik meg Pirandello, aki mindentől és mindenkitől függetlenül építette ki nagyszerű írói pályáját. Legegyéb és legizgalmasabb regénye a Mattia Pascal két élete. Mattia Pascal, a helyét nem lelő fiatal ember, felszabadítja magát a konvenciók bilincse alól és megszökik a családjától. Ha ott-nak hiszik s ő nem ad életjelt, korábbi életétől független akar lenni. A második élete folyamán rá kell jönnie arra, hogy az élet konvencióitól függetlenül, gyökértelenül még számszorta inkább rab az ember, mint az élei megszokott kötelekei között. Az élet egész problémáját felöleli ez a nagyszerű regény s mély értelmet ad a legkisebb megnyilvánulásnak is. Páratlan jelentőségű könyv, a mai irodalom maradandó klasszikus értéke. A kitűnő könyv közel 300 lapon füve 120 lej, díszes vászonkötésben 150 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó, Kapu-u. 56-58 az udvarban.

ABLAK

Antinevralgic

DR. NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, mig-rén idegzsák, stb., ellen. Csakis eredeti csomagolásban árusítják.

Minden dobozban az orvos jelzésével ellátott 2 kapszula (ostyaban) van.

Kapható
gyógyszertárakban és drogériákban

(*) Sclavii Páctului című szenzációs regény megjelent és kapható naponta illusztrált füzetekben, példányonként 2 lejért az összes könyv. kereskedésekben, újságáros bódékban, trafikban és rikkancsoknál. Az első két füzet ingyen kapható.

ORVOSNAL

Kohn elmegy az orvoshoz megvizsgáltatni magát. A doktor levetkőzteti és kiadja a parancsot:

— Most sóhajts! Most tartsa vissza a lélegzetet! Most jó mélyet sóhajts! Most ne lélegezz! Most megint sóhajts!

Egyszerre Kohn visszafordul a hátán hallgatódzó orvos felé és szerényen megkérdi:

— Szabadna, doktor ur, most egy priótát lélegzetet venni?

Terjed a francia diákok idegenellenes mozgalma

Páris, február 8.

A főiskolai hallgatók idegenellenes mozgalma mindjobban terjed Franciaország egyetemi városaiban.

Most már nem csupán az orvostanhallgatók tüntetnek és sztrájkolnak, hanem a joghallgatók is.

Dijonban tegnap mintegy kétezer diák „Franciaország a franciáké” jelszóval a rendőrfőnökséghez vonult s tiltakozó iratot nyújtott át amiatt, hogy az idegenek olyan kedvezményes bánásmódban részesülnek, amely már a franciák hátrányára van.

Lyonban holnap lépnek sztrájkba az egyetemi hallgatók, hogy követeljék az idegen intellektuális munkaadással lehelősegeinek megszűntetését.

— Székrekedésnél, emésztési zavaroknál, gyomorégésnél, vértódlásnál, fejfájásnál, álmatlanságnál, általános rosszullétnél ígyunk reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. A belorvosi klinikákon szerzett tapasztalatok szerint a Ferenc József víz az ideális hashajtó minden jellemző tulajdonságát egyesíti magában.

(*) A meghűléses betegségek megelőzése a csecsemőkortól az aggykorig. Írta: dr. Müller Vilmos, kir. tanácsos, főorvos. Az éppen most megjelent könyv tartalomjegyzékéből: Van-e meghűlés? — Hogyan védekezzünk a meghűlés ellen? Hogyan védjük meg csecsemőinket és kisgyermkeinket a meghűlés ellen? Mi is történik testünkben, ha meghűlünk? — És ha mégis meghűlünk, mit csináljunk? — A meghűléses betegségek elleni óvintézkedések az aggykorban stb. stb. A sokéves gyakorlattal bíró kitűnő tudású főorvos-szerző most megjelent könyvében a meghűléses betegségek elleni védekezés értékes tanácsaival látja el a ragykozőnséget. Különösen értékesek a csecsemőkor és gyermekkorra vonatkozó különleges óvintézkedések, amelyeket minden gondos szülőnek a legnagyobb gondnal és pontossággal kellene betartania. Nem sokkal kisebb jelentőségű azonban az aggykorban betartandó megelőző és óvintézkedésekre vonatkozó fejezet, különösen, ha meggondoljuk, hogy a meghűléses betegségek következményei e korban különösen veszélyesek. A korábbi művel révén is már jól ismert kitűnő szerző most megjelent könyvét nagy érdeklődéssel és hálával fogadta a nagyközönség. Ára 40 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában. Csak a pénz előleges beküldése mellett szállítjuk.

Küldje születési dátumát,

megkapja életének pontos leírását. Melléklettel 20 lei bélyeget postaköltségre Constantino grafologus Cluj, Strada Londrei 26

Nem közgazdasági riport

MEGJELENT A BANKBAN
AZ ELSŐ BETÉTES...

Nyilatkozik a Bankvezér, aki szerint már tul vagyunk a nagy bajon

Máramarossziget, február 7.
A csillogó aranybetűs cégtáblát egy kicsit megviselte az idők vihára. A bank dícsőfénye elhomályosult és a megkopott betűk már kevésbé büszkén hirdették a főtéri ház homlokzatán egy elmúlt idő hiteléletének egykori büszke várát.

Az a sokmilliót jelentő szám, amely az alaptőke és tartalékalapok összegét hirdette, egészen olvashatatlanná vált. Amit még ki lehetett belőle venni, az a szám mögé fejsorakozott sok-sok nulla, mint ha félreérthetetlenül jelképezni akarná, hogy mi maradt meg egy pénzintézetből a gazdasági fronton a hitelező és az adós között lezajlott véres harcok után.

Ez a bank tisztességes bank volt, Tisztességes volt abban az értelemben, hogy szó nélkül kifizette teljes egészében a betéteseit, akik megrohanták, nem kért kényszerjegyzéseket, nem hivatkozott a bankokat védelmező törvényes intézkedésekre, ellenben úgy, ahogy tudott, kifizezte az adósaival, akinek járt a konverzió, annak elismerte, nem kiabált, nem kellemetlenkedett. Amit ki kellett fizetni, azt kifizette, amit be tudott hajtani, azt behajtotta és ennek a legvégző eredményeképpen a banki becsületén kívül alig maradt valamivel több vagyona az alaptőkéjéből és tartalékalapjaiból együttvéve, mint az a sok nulla a cégtábláján.

"Végigéltek a gazdasági élet kőkorszakát"

Szemből ülök a párnázott ajtószögigazgatói szobájában a bankvezérrel. Kint az helyiségben, amelyet csak a mult tiszteletreméltó hagyományaként hívnak még most is forgalmi teremnek, nincs forgalom. Csak néhány tisztviselő lézeng és a pénztáros, akinek láthatóan az a legfőbb gondja, hogy egyenletesen gömbölyűre reszelje körömráspolyával mind a tíz ujján a körmeit. Egy kicsit meglepődtek, hogy még van valaki, akinek manapság tárgyalni valója van a Vezérrel, de utóvégre ez nem rájuk tartozik. Várni nem kell. A Vezér mostanában ráér és bármikor fogad.

Egyszóval szemben ültünk egymással és elkezdünk beszélgetni. Néhány évvel ezelőtt azt lehetett volna mondani: közgazdasági interjú. Ma már nem az. Nem is lehet az, mert nincsenek pontosan megformulázott kérdések, a feleletek pedig éppenséggel nagyon problémátikusak. A közgazdaságtan tudományában megdőlt a kétszertőnégy alapigazsága és ott, ahol nincsenek alapfogalmak, ahol egy szép napon rájönnek arra, hogy az öröknek hitt bázis, a kereset és kínálat közötti viszony máról-holnapra egyszerűen nem klappol többé a gazdasági élet jelenségeire, ott igazán csak tapogatózni lehet.

Nehezen indul a beszélgetés. A Vezér régóta nem nyilatkozott a nyilvánosság számára. Elszokott attól, hogy a bank közgazdasági tényező legyen és elszokott attól, hogy őt „gazdasági életünk alapos ismerőjének” címezzék, aki a „kereskedelmi vérkeringés pulzusán tartja a kezét” és mint ilyen, tud még érdekeseket mondani.

— Azt hiszem, egy kicsit groteszk az, ahogy minden reggel leülök az íróasztal mellé — kezd és néhányszor megköszöri a toikát — és a szobám ajtajára ki van írva, hogy „Vezérigazgató”. Valahogy kellemetlen az egész, mert mindig az az érzésem, hogy én már végeredményben nincs is szükségem. Én már rég nem vezérigazgatók, csak abban a nagy gazdasági zűrzavarban valahogy ittfelejtettek engem, mint Pompeji pusztulásánál az őrtálló katonát.

— Talán még messzebbre kellene visszamenni, mint az a kor, amelyben a rómaiak éltek. Egész az elejére a gazdaságtörténelemnek, mert mi ismét végigéljük a gazdasági élet kőkorszakát. Azt az időt, amikor még nem volt tulajdonképpen társadalmi szervezettség, amely előfeltétele a bizalomnak.

Mikor meghalt a bizalom

— Itt voltam akkor is, amikor meghalt a bizalom és megszűnt a hitel. Állítom, hogy sokkal inkább a tömegek pszichikai folyamata volt ez, mint a tényleges gazdasági körülményekből adódott helyzet eredménye. Ez azonban filozófia, ami a

tényeken nem változtat. A tény az volt, hogy mindenki a pénzt akarta. Az effektív pénzt, ami nála legyen. A kézben. Mindenki fogni, érezni akarta a pénzt. És ezt a tömegjelenséget nem állította meg az, hogy egyes bankok — ha mindjárt áldozatok árán is — flottul kifizettek mindent. Mert a tömegek bizalmatlansága nem egyes pénzintézetekkel szemben mutatkozott, hanem a Bank mint intézmény iránt.

— A pénz, a tőke a legérzékenyebb szeizmográf, amely rögtön idegesen reagál a legcsekélyebb rendellenességre. Az

pedig tény, hogy a pszichikai okokon túl valami nem volt rendben a világgazdaság gépezetében. Világkonferenciákon szakemberek kutatták a defektet, de nem tudtak rájönni. Pedig lehet, hogy valami jelentéktelen kis rövidzárlat az egész, ott a termelés és fogyasztás közötti vezetékekben, vagy egy meglazult rugó a gazdasági erő transzmissziójában. Nem tudni. De a pénz megérezte és megijedt. Menekülni kezdett és rejtékhelyet keresett magának harisnyákban, szalmaszákban, tulipános ládák fenekén vagy földalatti odukban.

A gyógyulás folyamata megkezdődött...

— Hosszu ideig tartott az, ameddig a pénz összeszedte a bátorságát. De az elvitathatatlan, hogy a gyógyulás folyamata megkezdődött. Éspedig abban a pillanatban kezdődött meg — ennek már több mint egy fél éve —, amikor a bank egy régi kliense beállított hozzám és azt mondta: „Direktor ur, itt van nálam 100 ezer lej, amit holnapután ki kell valakinek fizetnem. Nem akarom a pénzt otthon tartani és nagyon kérem magát, zárja ezt be nekem a bank kasszájába, mert itt mégis biztosabb helyen van”.

— Azután jöttek egyre többen, hogy egy, vagy két hétre zárjam be a pénzt a bank kasszájába. Itt még pontosan disztigálni kell. Nem a bankot kérték, hanem engem, hogy én zárjam be. Ez már a bizalomnak egyik fajtája volt. Ben-

nem már biztak, a bankban még nem.

— A következő lépés azután az volt, hogy a pénz két-három hónapra kellett volna megőrizni és akkor már nem akarták erre az időre az én szívésségemet igénybe venni. Behozták a bankba ugyan, de mert a bizalom még nem állt helyre, arra kérték, hogy a pénzt letétként kezeljük. Vagyis a banknak nem áll jogában a pénzhez hozzányulni, azt forgatni, hanem a tulajdonos kívánságára nyomban köteles ugyanazt a pénzt visszaadni. Ilyen körülmények között a bank természetesen kamatot sem fizet a letétvőnek az őszeg után, mert hiszen azt nem használja, sőt még a letétvőnek kell bizonyos őrzési díjat fizetni a banknak, a pénz kezelésével járó adminisztrációs munkáért. Ezzel mintha a

Kinevezett vezetőséget kapott
a kolozsvári Ipartestület

Kolozsvár, február 7.

Az ökolharccal tarkított kolozsvári ipartestületi választás következménye már mutatkozik.

A miniszteriumba beérkezett jelentés és feljelentések alapján az ipar és kereskedelmi miniszter felfüggesztette az ipartestület választott vezetőségét s az

ügyek vezetésével Anca Titus dr.-t, a helyi iparhatóság főnökét bízta meg.

A miniszteri rendelkezés értelmében Anca dr. addig vezeti az ügyeket, amíg az iparosok szemben álló két csoportja nem állapodik meg egy olyan vezetőség jelölésében, amely aztán az Ipartestület békés működését biztosítani tudja.

Hitler árjának minősíti
Pola NegritA Lengye'országba vándorolt magyar cigány leányának
kalandos utja Hollywoodon és hercegi férjen keresztül
a horogkeresztes birodalomig

Berlin, február 7.

„Pola Negri, az ismert filmszínésznő ellen az utóbbi időben a német sajtóban több ízben súlyos vádak hangzottak el. Hitler Adolf birodalmi vezér és kancellár parancsára megvizsgálták ezeket a vádakokat és megállapították, hogy semmiféle bizonyíték nem merült fel a vádak igazsága mellett. Éppen ezért nincsen ok arra, hogy Pola Negri asszony németországi szereplése ellen a német hatóságok állást foglaljanak, annál kevésbé, miután a vizsgálat során kiderült, hogy Pola Negri nem zsidó származású.

A művésznő lengyel, tenát árja. Ennek a közleménynek igen érdekes előzményei vannak. Pola Negrit nemrégiben egy német hangosfilm főszerepének eljátszására szerződtek, a horogkeresztes lapok azonban tiltakoztak ez ellen és

azt állították, hogy Pola Negri a háborúban Németország ellen agitált. Azt is megírták, hogy igazi neve Schwartz és zsidó szülőkől származik.

Hitler parancsára megvizsgálták Pola Negri eredetét és miután a családfát rendben lévőnek találták, megengedték neki, hogy Németországban vendégszereltesse. Nem bizonyult valósnak, hogy Pola Negri agitált volna Németország ellen. Tagadhatatlan, hogy Pola Negri a háború alatt mint lengyel színésznő, a patriotizmus szolgálatában állott, de ez kötelessége is volt és ezért senkinek emelhet kifogást.

Pola Negri igazi neve Apollonia Chalupec és egy magyar cigánynak a leánya. Apja, mint ő mondja, a legszebb ember volt a világon.

Anyja lengyel nő volt és tőle kapta a Pola nevet. Chalupec a mult század végén vándorolt Magyarországból Lengyelországba, ahol megismerte feleségét és két gyermeke lett tőle.

Résztvett az Oroszország elleni összeküvésben, amiért letartóztatták és Szibériába száműzték.

A művésznő egyetlen fivére pestisben halt meg és anyja évekig ideggyógyintézetben volt. Ilyen körülmények között telt el Pola Negri gyermekora. Tizenkét éves korában több nyelven beszélt.

Sokat olvasta Ada Negri, a híres olasz költőnő verseit és fel is vette a költőnő nevét.

14 éves korában balettiskolába járt, majd nemsokára tagja lett a cári balettnak. Mikor 17 éves lett, Németországba került és egy Sudermann-darabban lépett fel, következő szerepe pedig a Sumeron rab-szolganője volt. 1915-ben szerepelt először filmen Varsóban. 1917-ben, az akkor huszéves művésznő Reinhardt Berlinbe hívta, ahol több darabban lépett fel. A német fővárosban ismerkedett meg Lubitschsal, aki az Ufához szerződött. Első nagyobb szerepe a Madame Dubarry című szerepe volt. Évekig dolgozott az Ufánál, majd

Hollywoodba került, ahol feleségül ment egy lengyel grófhhoz. Ettől csak

banküzletek legősibb formája kelt volna életre ugyan, de tagadhatatlan, hogy ez már ismét banküzet volt. Új banküzet, amelyen, ha nevétségesen csekély összeget is, de már kereset a bank.

Egy millió lej új betét, mint a jövő nagy ígérete

— Két hónappal ezelőtt már kétségtelesen beigazolást nyert, hogy a bank megmarad a jövő számára és nem tűnik el a gazdasági életből. Ekkor ugyanis megjelent az első új betétes. Ötvenezer lej hozott be. Hosszasan tárgyalt velem és megbeszélte az összes bekövetkező eshetőségeket. Látszott rajta, hogy egy kicsit ideges és egy kicsit bizalmatlan. De ő maga is érezte az esemény óriási jelentőségét és itthagya a pénzt. Nem mint letétet, hanem, mint — valamikor, nagyon régen hallottam ezt a szót — betétet. Tessék megérteni: be-té-tet. Amiről könyvet kap és ami után kamatot fizet a bank. Kevés kamatot, de fizet. Az egyetlen feltétel csak az volt, hogy a bank nem köthet ki felmondási időt. A betéte egy nappal előbb bejelenti, hogy szüksége van a pénzre és mi másnap kötelesek vagyunk fizetni.

— Rövid két hónap alatt az ilyen alappon elhelyezett betétek összege elérte az egymillió lejt. És ez az egymillió új betét, amely a banküzet szempontjából tulajdonképpen nem jelent semmit, a jövő legszebb ígérete.

*

A beszélgetés itt megszakadt. A vezérigazgató szobájának az ajtaja kinyílt és bejött az egyik cégjegyző. Mosolyogva mondta:

— Direktor ur, tessék már egy percre kijönni. Egy régi üzleffelünk jött be és azt kérdezi, hogy nem lehetne-e egy 2000 lejes váltót leszámítolni? Hát nem érdekes?

Az a régi vicc jutott eszünkbe, amikor egy vidéki beül egy kávéházba és megkérdezi a főpincért:

— Mondja, kérem szépen, lehet itt kávévet kapni?

Kelen György

hamar elvált és Rudolfo Valentino menyasszonya lett.

Valentino azonban hirtelen meghalt. Pola Negri pedig hamarosan megvigasztalódott és Sergej Mdivani georgiai herceg neje lett. Ez a házasság sem bizonyult boldognak és

Pola Negri a hercegtől is elvált. Ezután Párisba került, ahol egy kabaréban lépett fel, de súlyosan megbetegedett és csak vérátömlesztéssel lehetett az életnek megmenteni. Azóta a világ nem sokat hall felőle, csak most bukkant elő ne ve a németországi botrány kapcsán.

Sikerült leteríteni a tasnádi
Magyar Kaszinót is

Tasnád, február 7.

Évek óta tartó hajszá után a román nemzeti türelmetlenség és a sváb Gauamt közös erővel végre „két vállra” fektették a tasnádi Magyar Kaszinót. Uszítás-sal, áskálódással, alaptalan vádaskodással előbb a tagokat rostálták meg, amikor aztán látták, hogy a tasnádi magyarság minden erejét megfeszítve mégis tartja közel negyedszázados és szép multa viszázatoktól egyesületét, új módszerrel kísérleteztek, úgy látszik, sikerrel.

A napokban megjelent a Kaszinó helyiségében a helyi egészségügyi bizottság néhány embere s azon a címen, hogy az italmérést egy szolga végzi, aki cipész-műhelyt is tart fenn a kaszinói lakásban, egészségügyi kifogásokkal lepecsételték a helyiség bejáratait. A vezetőség hiába érvelt, tiltakozott és hivatkozott törvényre, a pecsétek az ajtókon maradtak, noha legtovább bírságolásra lehetett volna szó. A tasnádi uszítókat tehát elérték céljukat, legalább egyelőre. Olcsó s még csak nem is szellemes ürüggyel érték el. Az eljárás mindenesetre jellemző rájuk.

VISSZAADJA A SZOVJET A
ROMÁN MŰTÁRGYAKAT

(Bukarest.) A bukaresti szovjetkövet-ség az Athenée Palace-ból elköltöztetett a Sosszen levő Toma Stelian-utca 5. szám alatti villájába. A fővárosi lapok úgy tudják, hogy a követtség címére ismét hatalmas kiutemény érkezett Moszkvából, melynek jelentősebb részét a román állam tulajdonát képező értékes kéziratok és festmények teszik ki. A nagy értéket képviselő műtárgyak visszaszolgáltatása a napokban fog megtörténni.

Morzsák

A siskola, amely január 26-án nyílt meg Fratián Alexandru tanár szakavatott vezetése alatt, óriási népszerűségnek örvend. Rengeteg a női jelentkezés.

Az önkéntes tűzoltóságnál különleges belső tűz ütött ki még a nyáron, amit azóta se sikerült eloltani. A lényegét abban foglalhatjuk össze, hogy Mayer János és Schnurr István tűzoltó tiszték között keletkezett ellentét, azon az alapon, hogy Mayernek, aki hosszabb tan. folyamatot végzett Temesváron, két csillag járt volna, míg vetélytársának csak egy. A viszálykodásnak az a sajnálatos következménye lett, hogy Mayer, aki a legképzettebb és legjobban kommandírozó tisztje volt a tűzoltóságnak, hűvel együtt faképnél hagyta a testületet, nem térve vissza oda mindmáig se. Most már van nagyszerűen felszerelt tűzoltóság, csak ember nincs elég hozzá. Legutóbb például, a Traján utcai tűznél csak négyen-ötön vonultak ki s kész szerencse, hogy a kár nem volt nagyobb. Ideje lenne, hogy valami higadt ember akadjon, aki békétárgyalásokat folytasson le és rendbehozza a dolgokat.

A karánsebesi betegsegélyző orvosai, a tevékeny Jurca Dávid dr. és a fiatal és rokon-szenves Balkányi dr. ellen nincs panaszuk a betegeknek, mint az annyi más helyen meg-esik. Viszont az orvosok sem tudnak segíteni azon, hogy a betegsegélyző pénztárak, a köz-pont jóvoltából, sehol sincsenek kellő meny-nységben ellátva gyógyszerrel. Pedig a karán-sebesi betegsegélyző elég felesleget produkál, csakugy küldözgeti be a százezreket Lugos-ra, a megyei központba.

A karánsebesi vagyonközösség nagy pana-maúgyról még mindig nem tudni biztosat, a hatóságok még nem nyilatkoznak. Csak részle-tek kerültek nyilvánosságra a vizsgálatból megbízott kormánybiztos jelentéséből. Eszerint felróják Zgaverdea elnöknek, hogy havi 8-10 ezer leí vett fel fizetés címén, noha annak-idején mint tisztelőtelti állást vállalta az el-rökséget. Másik három állása is lévén, elvár-ták volna tőle, hogy nem akar itt is keresni. Azután arról van szó, hogy hatalmas summá-kat adóiban fizettek az adóhivatalnak, de készpénzben számoltak el a vagyonközösség-nek. Végeredményben azonban biztosat senki sem tud, a karánsebesiek még csak várják az igazi nagy szenzációt — vagy azt, hogy el-aludjon az ügy, mint az gyakran történik...

Iparos akad Karánsebesen vagy három és félszáz. Saját bevallásuk szerint az 1934 év valamivel jobban ütött ki, mint az 1933. Vi-gasztalásul az 1935. gyengén kezdődik. A fő-baj itt is, mint mindenütt, évek óta: a kontár. Az adófizető iparosok teljesen tehetetlenek a „fekete iparral” szemben, amelyet az illetékes hatóságok olyan lagymatagsággal és elnézés-sel kezelnek, hogy az egyenes bátorításnak tekinthető.

Schulhof dr. a karánsebesi zsidó hitközség fiatal papja, akit nemrég hozattak ide Cser-novicból, a keringő hírek szerint elkészül a kis városkából. Az itteni zsidó hitközség, mint a karánsebesi kisebbségi egyházak általában, elég szegény és aligha tudja biztosítani a pap-ja által megkívánt javadalmazást. Voltak ugyan, akik a cél érdekében önként késznek nyilatkoztak felemleni hitközségi adójukat, de korántsem mindenki követte a szóbanforgó ál-dozatkész tagok példáját. Ilyenformán felette kétséges, hogy Schulhof dr. meddig marad még Karánsebesen.

A téli sportok erősen divatba jöttek Karán-sebesen. A siezésen kívül, a karánsebesiek megtöltik a kitűnő kocsolyapályát is, amelyet a Suci és Varderness cég az idei szezonban létesített.

Könyveket kér a karán-sebesi magyarság!

A karánsebesi magyarság körében az a gondolat merült fel, hogy könyvtárt létesítenek. A munka már folyamatban van, de Karánsebesen nehéz kellő számú kötetet összeszedni. Pedig nagy szükség van erre ma, mikor a magyar iskolás-gyermekek a szó szoros értelmében irni-olvasni se tudnak jól magyarul.

A karánsebesi magyarok lapunk után is felkéri a más városbeli intézménye-ket és magánembereket, hogy felesleges könyveiket engedjék át nekik. Minden magyar nyelven írott munkát használ-hatnak s annyi helyütt hevernek, félre-dobva vagy padlásra rakva, minden cél és szükség nélkül egészen jó könyvek. Kérésük tehát csak annyi, hogy ezeket küldjék el nekik. A könyvküldemények a legjobban eljuttathatók az egyes vá-ro-sokbeli magyarpárti tagozatok után, az-zal a megjelöléssel, hogy Karánsebesre irányítandó, ezen felhívás értelmében.

Még mindig nagy a zajlás az Első Karánsebesi körül...

A nagybetétesek meglepő pálfordulása

Karánsebesen is kiegyeztek a bankok. Csak az Első Karánsebesi Takarékpénztár körül tart még a zajlás...

A legutóbbi karánsebesi „Lássuk”-ban be-számoltunk arról, hogy a betétesek körömsza-kadtáig védik jogaikat. Nem akarják engedni az olcsó kiegyezést akkor, amikor ennek a banknak alig volt parasztváltója s mikor ugyanennek a banknak a temesvári anyainté-zete 100 százalékgig fizeti a betéteket.

Ez volt a hadihelyzet legutóbb, de azóta nagy változások történtek. A nagybetétesek lassankint behúzták harci lobogójukat... ép-pen azok, akik az elején a legbőszebb csata-kiáltásokkal hordozták körül a városban a véres kardot. Először Szőrényi Zsigmond dr. hódolt be, aki a legutóbbi betétesgyűlésen már a bank egyezségi ajánlata mellett szó-nokolt. Nemsokára követte őt Theil Albert dr. — mindketten millió felüli betéttel — majd Andor Miksa újkaránsebesi kereskedő, szintén jelentősebb betétes, aki az említett gyűlésen

még az öklével verte az asztalt és elszánt csatakiáltásokkal tüzelte a hangulatot a bank ellen. S mivel a törvény szerint a majoritás-nál nem a betétesek száma, hanem a betétek mennyisége számít, a nagy betétesek meghu-ryászkodása után megvált a többség és a bank december 20-iki keleti körlevelében le-értesítette betéteseit, hogy megszületett a hi-telezők többsége által elfogadott 45 százalé-kos kiegyezés, 5 évre, kamat nélkül, félévi részletekben.

A nagybetétesek köpenyegfordításáról so-kat suttognak a városban. Gyánítják, hogy a meglepetésszerűen megfordított köpenyeg, il-letve a suba alatt történhetett valami. Bizto-sat persze nem lehet tudni. Talán tényleg be-látták, hogy rosszabbul járnak, ha csődbe ke-getik a bankot, talán kaptak suttymban va-lami külön kedvezményt betéteik likvidálásá-nál. Bizonyítani ilyesmit nem lehet, csak az elkecseregetett kisbetétesek suttognak még róla mérgesen...

mó váltót, ami a pénz mellett feküdt. Ekkor megszólalt Fischer Norbert igazgató:

— Szabad egy percre azokat a váltókat?

A végrehajtó odanyújtotta neki, abban a hiszemben, hogy csak meg akarja nézni azo-kat, vagy esetleg feljegyezni az adatokat nyilvánartás végett. Az igazgató azonban villámgyorsan bedobta a váltókat a törvény-szába, bezárta és zsebre vágta a kulcsot.

Kormos dr. bűnvádi feljelentést is tett el-lene a karánsebesi ügyészségen, 135/1935 szám alatt, a végrehajtás megakadályozása címén. Majd lefoglalt, amit még lehetett, berendezést, házbőrjövendelmet és kasszákat. Az utóbbiakat a legrövidebb időn belül feloldotta a törvény-szék azzal az indoklással, hogy a kassa a bankmesterség gyakorlásához szükséges szer-zés, míg a foglalás többi részének megszü-n-tetése iránt most folyik a pereskedés.

Ennek a pernek sorsa még kétséges. Radu-tescuék az új törvény alapján azzal támadják az egyezséget, hogy az nem jött létre a tör-vény által előírt október hetedik határidőre. Kétségre vonják azután a decemberben nagy-nehezen megszületett egyezés jogos voltát egyéb indoklásokkal is.

Ez nem az egyetlen per, amely az egyezés körül folyik. A nota vége azonban az, hogy a törvény maga hozta előnyös helyzetbe a ban-kokat a betétesekkel szemben s előrelátható-lag rendkívüli nehézségekbe ütközik, peres-uton az egyezségi kvótánál többet kisorsítani a pénzügyintézetből.

Foglalás és bűnvádi feljelentés

Egyes betétesek azonban nem nyugodtak bele a dologba és tovább perlik a bankot a betét teljes összegéig. Többen az első perek eredményeit várják, hogy a nyomdokukba léphessenek. Itt van például a Radutescu-ügy.

Özvegy Radutescu még 1932-ben indítot-ta meg perét az akkori banktörvény és foly-tatja az új törvény alapján. Kormos Lajos dr.

temesvári ügyvéd útján 484.852 lejes betétjé-ért. Az asszony időközben meghalt s a pert most fia, Radutescu temesvári vasúti ellenőr folytatja. Kormos dr. el is jutott addig, hogy biztosítási foglalást vezetett a bank ellen ja-nuár közepe felé. Kiszállt a végrehajtóval, le-foglalta a kasszában talált 7 ezer lej kész-pénzt. Majd a végrehajtó kezébe vett egy cso-

A tavasszal avatják a református házat

Nagy és örömdetes esemény készül Karán-sebes kis magyarságának életében: nemsoka-ra felavatják a református házat.

Karánsebesen tudvalevőleg példátlanul sze-gény a református egyház, amely köré a bán-sági kisvárosokban rendszerint a magyar élet csoportosul. Nincs itt se imaház, se paplakás, se iskola. Elárulhatjuk, hogy a karánsebesi magyarság minden elismerést megérdemlő ál-dozatkészsége folytán a református imaház biztosan meglesz. Már csak arról tanakodnak, hogy építsenek, vagy kész házat vegyenek. Valószínűleg az építkezés mellett maradnak.

Nagy dolog ez, a mai időkben, a mai gaz-dasági helyzetben, terjeszkedni és építkezni. S ha már itt tartunk, meg kell említenünk egy nevet, ha az illetőnek bizonyára nem is az a

természete, hogy kívánja és örömmel vegye a nyilvánosság előtt elhangzó dicséretet.

Torday János, aki négy éve papja a karán-sebesi református magyaroknak, rendkívüli lelkesedéssel és tevékenységgel tölti be poszt-ját. Ő mutatta meg, hogy igenis lehet elérni eredményt látszólag nagyon mostoha körülmények közt is, lehet vetni és aratni látszó-lag kiszikkadt, kopár talajon is. Súlyos bete-gen is törhetetlen hittel és lelki erővel tölti be hivatását. A református ház felépítése is Tor-day János lelkes kitaratásának és energiájá-nak köszönhető.

Iskola az új házban nem lesz. Ez egyelőre tulmerész és tulszép álom lenne a karánse-be-siek számára. De ha ilyen kitaratással folytat-ják — egyszer talán még ez az álom is meg-valósul.

Magyar élet Karánsebesen

A karánsebesi magyarságra a legjobban ez a kifejezés illik rá: szétszóródott. Ez a váro-ska román volt már a magyar időkben is s ma-gyar közléte ellankadt, elolvadt már ősidők-től kezdve. A románság után a legnagyobb számu a németiség, jóval nagyobb, mint a ma-gyar elem. A magyarság, nem mondjuk, har-madrész itt, mint Temesváron, vagy Lugoson s nem egységes komoly szám, mint például Re-sicán.

Éppen harmadrangu számarányánál fogva kézenfekvő volt, hogy az újbeli feléledés és tömörülés alapja nem is lehet politikai. A nem-régiben alakított Gazdakör semleges talaján csendes, belső kulturmunkával lehetett csak megteremtteni a magyar közéletet.

A Gazdakörben találkozik össze a magyar kereskedő, iparos, napszámos, közalkalmazott.

Jó órában és dicséretükre legyen mondva, a helyi hatóságok a legnagyobb megértéssel és előzékenységgel viseltettek mindig a Gazdakör iránt.

A rendszeresen megtartott kulturdelutának nagy és lelkes közönséget vonzanak. A tevé-keny tagok és műkedvelők sorából, akik fel-olvasásokkal, előadásokkal és más műsorzá-mokkal remekelnek, kiragadunk néhány nevet: Urbán Gyula nyugalmazott erdőfőtanácsos, a Gazdakör elnöke, Urbán Gyuláné, Demeter Gyula, Csáky János, Kakas Maca, Csáky Ká-rolly, Molnár Lajos, Kocka Ferenc és még szá-mosan.

Mondanunk sem kell, hogy a Gazdakör ala-pítása körül megvannak a hervadhatatlan ér-demei Torday János református lelkesnek is, aki egyben a helyi magyar párt elnöke.

Nagy vétel eladó leányokban

Kerestem a ritka és örvendetes termé-szeti tünemény okát, de nem találtam. Tény azonban, hogy a karánsebesi eladó leányok mostanában feltűnően sűrűn és gyorsan mennek férjhez. Egyik eljegyzés és lakzi a másikat éri. Hogy csak a leg-frissebbeket említsük: Theil Baba, Theil Albert dr. orvos leánya egy orvosai ha-jóskapitányának esküdtött örök hűséget, Lukács Irénét, Lukács dr. ügyvéd leá-nyáért pedig Bukarestből jött el egy gár-dafőhadnagy. Február 10-én Pollák nagy-kereskedő leánya esküszik egy kolozsvári

orvossal, majd készülődve van Pálffy Papi, Pálffy gyáros leányának menyeg-zője egy főhadnaggal. De ezen a négy bájos karánsebesi urileányon kívül még tucatszámra sorolhatnánk fel a többi sze-rencéseket is.

A legtöbb leányt elviszik Karánsebes-ről Temesvárra, Orsovára, Bukarestbe, Kolozsvárra stb. Még azt se mondhatjuk, hogy a Karánsebesen rejtőzködő nagy ho-zományok művelik a csodát, hiszen a férjhezmenők közt bőven akad szegény leányzó is. Vajjon mit tudnak ezek a ka-

ránsebesi leányok, hogy úgy kapkodnak utánuk?

Mindenesetre jól teszik, hogy vidéken keresik a vőlegényt, mert Karánsebesen kevés a házasulandó fiatallember s aki van is, nem nagyon siet magára venni azokat a bizonyos rózsaláncokat. Átengo-dik a dicsőséget az idegeneknek s köz-ben befeje, suttymban, azt mondogatják halkan:

— Talán mi jártunk jobban...

Amiben, ugyebár hölgyeim, nincs iga-zuk.

Kutyáknak szabad a bemenet!

Megdöböntő baleset érte nemrégiben Katz Ignácot, a hitközség népszerű titká-rát. Katz, aki titkára a Filharmoniku-soknak is, a Central kávéházban ült Twerasser filharmonikus elnökkel, aki már távozni akart és a kalapját kereste. Katz valami feketét látott az asztal alatt és vaktában odanyúlt. Sjnós, nem min-den kalap, ami fekete. A feketeség egy alattomos kis fekete puli volt, amely mérgesen megharapta Katz kezét. Az o-ivos azután megállapította, hogy a kutya veszettleggyanus. Gazdáját nem sikerült konyomozni.

A baj — szokás mondani — sose jár egyedül. Az orvos egy üveg szeszben odaadta Katznak a kutya agyát, hogy vi-gye magával a kolozsvári Pasteurbe. Az üveget otthon véletlenül felborították s a szesz ráloccsant Katz feleségének ke-zére. Most már a család testületileg volt kénytelen elvonulni a kolozsvári inté-zetbe, hogy az esetleges nagyobb bajor kat elkerülje.

A baleset köszönhető annak a jó ka-ránsebesi divatnak, hogy itt a kutya ká-véházképes. A világ minden kávéházá-ban ott fityeg a sablonos felírás: „Ku-tyát bevinni tilos!” Karánsebesen azon-ban nem akarják ilyesmivel megbántani a vendégeket, mikor manapság annyi a kutyarajongó. Kutyáknak szabad a be-menet, még akkor is, ha harapások és az emberek testi épségét, sőt életét veszé-lyeztetik!

Holnap: Lássuk Besztercét!

Hölgyeim! Ki akar férjhez menni?

Ha felkeres még ma, ugu garantálom, hogy 2 héten belül férjhez adom BARBES, Telefon 22-80 Timişoara 1. Strada Eminescu 6 (Zapolya-u) Tele fonhívásra házhoz is lövök

K Ö Z G A Z D A S Á G

A magyarországi piacon kevés a tengeri, de a román áru mégsem nyer bebecsátást

Tavaszig komolyabb tételek magyarországi elhelyezésére nincs kilátás

Brassó, február 7.

A Budapesten megjelenő előkelő márkájú „Pesti Tőzsde” című közgazdasági lap a romániai tengeri magyarországi bevételi lehetőségeiről az alábbi, nekünk és reánk nézve igen kedvezőtlen jelentést írja:

„Az utóbbi időben több ízben hangzott el bizonyos érdekeltségűeknek azon kívánsága, hogy a szerintük túlhajtottan drága magyar tengeri árnivellálása érdekében a kormány engedje meg a román tengeri behozatalát. Ertesülésünk szerint ebben az ügyben több küldöttség is járt illetékes helyen és ehhez a kérelemhez a sertészilárdák egyrésze is csatálkozott. A közelmúltban már azt remélték, hogy ez a kívánság teljesülni is fog, de a magyar kormány a román tengeri behozatalát semmiesetre sem fogja megengedni.

miután erre, hivatalos körök véleménye szerint, semmi szükség sincs.

Magyarországon még mindig olyan nagymennyiségű tengeri tárol, hogy ez nemcsak az új termésig fedezi a szükségletet, hanem előreláthatóan még mintegy 5 millió méterháza

felesleggel is rendelkezünk. Annak, hogy a gazdaközönség még ilyen nagy felesleg mellett is vissza tartja az áruját, több oka van. Így mindenekelőtt tekintetbe kell venni a rossz fuvarozási viszonyokat, továbbá azt, hogy a legolcsóbb viziszállítás ezidő szerint szünetel. De különben is nagy gazdaságok azon az állásponton vannak, hogy az ország bizonytalan tengeri termése mellett célszerű, ha az ideai jó termésből

nagyobb készletet visznek át az új kampanyra.

Az ideai tengeri minősége ugyanis annyira kiváló, hogy hasonló minőség csak a legkritikább esetben fordul elő. A tapasztalat viszont azt mutatja, hogy a jó tengeri termést rendszerint kedvezőtlen hozam váltja fel.

Egyelőre az a helyzet, hogy a tengeri behozatalát a magyar gazdaközönség nem tartja kívánatosnak,

bár kétségtelen, hogy a drága tengeriárak következtében a hízalási tevékenység ma már nem kecsegtet haszonnal. Ennek ellenére azonban mégis örömmel látják a magasabb tengeri árat, mert hiszen a téli hízalási kam-

pány már amugy is véget ért. A tavaszi kampanyig pedig előreláthatóan a román tengeri versenye nélkül is olcsóbb lesz a magyar áru. Számítani lehet ugyanis arra, hogy a téli időjárás lezajlása után mégis csak nagyobb tétel kerül eladásra, ami olcsóbb árfolyamokat fog felszínre vetni. Helyesebb tehát, ha azt a hasznót, ami az első nagyobb tengerikészlet eladásából származik, a magyar gazdaközönség élvezi. Ha azonban a várakozásnak megfelelően a tavaszi hónapokban sem olcsóbbodna a tengeri ára,

még mindig bőven van alkalom arra, hogy román tengerivel lássák el az első szükségletet

és ezzel egyidejűleg biztosítsuk az egészségesebb árképződést.”

A fenti komoly és alapos információkra támaszkodó lapjelentés azt mutatja, hogy a legjobb esetben a romániai tengeri csak a tavasszal számíthat jelentősebb mennyiségű magyarországi érdeklődésre, ha ugyan addig a magyar gazdák ma még visszatartott készleteik árát nem mérséklék.

Szigorúan ellenőrzik az exportra kerülő és az importált áruk értékbevallásait

Törvénytelen devizataralékok létesítésével gyanúsítja meg a kereskedőket és gyárosokat a legújabb miniszeri rendelet

Bukarest, február 7

Közgazdasági körökben és hivatalos helyen is régóta beszélnek arról, hogy számos importőr magasabb értékkel számláztatja a külföldi rendelt áruját, hogy ezen a réven több devizát kapjon és a fölösleget devizataralékok létesítéséül magának külföldön. Ezeknek az állítólagos visszaéléseknek a megakadályozására Manolescu-Strunga kereskedelmi miniszter, mielőtt Angliába utazott volna, többirányú intézkedést tett a vámokmányokban feltüntetett értékek ellenőrzésére. A miniszeri rendelet az exportőrökre is vonatkozik, akik ellen az a gyanu, hogy kisebb értékeket vallanak be, — hogy kevesebb devizát keljen a Banca Națională-ához beszolgáltatniuk és a különbözetet feketetőzsdei kurzuson értékesítsék a megszorult importőröknek.

A rendelet szerint a vámhivatalokhoz kinevezett árellenőrző bizottságok minden egyes deklarációt felül fognak vizsgálni a Banca Națională által adandó utasítások szerint, de figyelembe kell venniük a feladó részéről bemutatott köteleveket és számlákat is. Kétes esetekben az ellenőrző bizottság bekérheti az üzletfelek közti levelezést is, vagy más információs forrásokat is igénybe vehet, esetleg szakértőkhöz fordul, akiket az illetékes kereskedelmi és iparkamara, vagy annak hiányában a szaktestületek ajánlanak.

Abban az esetben, ha az árellenőrzéssel megbízott inspektorok kihágást állapítanak meg, hivatalból meg kell indítsák az eljárást és a vámnál jegyzőkönyvet kötelesek felvenni a Banca Națională és a vámvezérgazdóság megbízottjainak jelenlétében. A jegyzőkönyvet soron kívül felterjesztik a kontingentálási igazgatósághoz, amely azt az újonnan létesített reklamációs bizottság elé utalja. Ha az exportőr bűnösnek találják, akkor a vámtörvény alapján kihágási eljárás indul ellene.

Az importált áruk értékének ellenőrzése érdekében ezentúl követelni fogják, hogy az importőr által bemutatott külföldi számlákon rajta legyen valamelyik kereskedelmi és iparkamara, vagy szakmai érdekképviselet látta-mozása, illetve a számlában szereplő értékek helyességének igazolása. Ha ennek ellenére a számlában feltüntetett árak nem felelnek meg a valóságos értéküknek, az ellenőrző bizottság mérlegelésére van bízva az eset elbírálása. A bizottságnak ilyenkor figyelembe kell vennie a forgami luxusadó kiszámításánál alapul szolgáló középértékeket, a hasonló áruk behozatalánál már létező számlákat, vagy egy szakértő véleményét.

A belföldi szállítás egész utvonalaán felfedezett kihágásokat az ellenőrző inspektoroknak kell hivatalosan megállapítaniuk, akik a vámhatóságokkal egyetértésben felviszik a megfelelő kihágási ügyiratokat és azokat a kontingentálási igazgatósághoz továbbítják. Ezek a kihágási megállapítások ebben a stádiumban nem végleges jellegűek és a megállapításai-kkal elégedetlen kereskedők és iparosok fellebbezéssel élhetnek ellenük, ha a megfelelő bizonyítékaikat és megjegyzéseiket írásban terjesztik be a kontingentálási igazgatósághoz, illetve az itt működő reklamációs bizottsághoz, amely véglegesen dönt arról, hogy induljon-e eljárás a kihágással vádolt exportőr, vagy importőr ellen, vagy sem.

Kereskedelmi körökben ezt a rendeletet nagyon ideges fogadtatásban részesítették, mert attól tartanak, hogy sok zaklatásra fog alkal-mat adni a sok formassággal és költséggel amugy's megszorított kereskedelem rovására.

Előfizetőink figyelmébe!

Mindazon előfizetőinknek, akik nem helyi pénzhasználó ulján szoktak fizetni és előfizetésük t. hó 15-én lejár, a mai napon postautóleványt küldtünk ki. Nagyon kérjük az illető előfizetőinket, sziveskedjenek ezen postautólevány felhasználásával az előfizetés megújítására szolgáló összeget mielőbb átutalni, nehogy — ennek hiányában — lapunk folyóiratos küldésében megszaki-tás álljon elő.

Áremelést, vagy gyengébb minőségű kenyér engedélyezését követelik a bukaresti sütődék

Naponta 40 ezer darab egykilós barna kenyérre van szüksége a főváros szegényebb sorsu lakosságának — Razzia a bukaresti pékműhelyekben

Bukarest, február 7

Karácsony óta a bukaresti sütődék és kenyérgyárak állandóan ostromolják a fővárost, hogy a lisztárak emelkedésére való tekintettel, engedélyezze a nagytömegek által fogyasztott barna kenyér árának a felemelését. A különböző intervenciók, küldöttségjárás és memorandumok eredményeképpen a város főpolgármestere összehívta a kenyérsütők megbízottait, hogy tárgyalja velük az ár-emelés kérdését. Donescu főpolgármester azzal vezette be a tanácskozásokat, hogy az érdekelt pékségek és sütődék terjesszenek elő konkrét javaslatokat Bukarest kenyérellátásának új alapon való szabályozására. A föfeltétel és a kiindulási pont azonban az kell legyen, hogy a főváros szegénysorsu lakossága ne fizessen többet 5 lejnél a barnakenyér kilójáért.

A sütődék képviselőinek egyrésze kifejtette erre, hogy

biztosítani lehetne a szegényebb lakosság kilónként 5 lejes kenyérét, ha az ilyen kenyér részére előírt liszt kiőr-lési hányadát 20 százalékra csökkentenék.

Ezt a listet a fehér liszttel tulterhelt malmok és viszonteladók maximális áron hozhatnák forgalomba és ezáltal a város el tudná látni olcsó kenyérrel a lakosság kevésbé pénzüri részét. Más kenyérárak és sütődék azt javasolták, hogy a szegénysorsu lakosság részére hajlandók lennének naponta körülbelül 40.000 darab barna kenyérrel sütni kilónként 5 lejes árnál, de ezeket a kenyereket csak a pékműhelyek bódéiban lehessen megvenni bizonyos órákban.

A tárgyalások még nem fejeződtek be. A közbeszó szünetet a főváros vezetősége arra használta fel, hogy lerazziázott néhány pékműhelyt és sütődét a városi közegészségügyi hivatal orvosainak kíséretében. A razzia több helyen lesújtó eredménnyel járt.

A meglátogatott pékségek legtöbbszörében hallatlan piszkos van és hirből sem ismerik a legelemibb köztisztasági és közegészségügyi előírásokat.

Hir szerint, a kenyérárak kérdésének elintézésével kapcsolatban a főpolgármesteri hivatal aziránt is intézkedni fog, hogy a sütődék ne etessenek meg minden hulladékot és szemetet a főváros lakosságával.

A kolozsvári Lemnul Gyergyó-szentmiklóstra költözött

Megszűnt a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank érdekeltisége

Kolozsvár, február 7

A Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank érdekeltiségebe tartozó Lemnul S. A. Fărăstrău de Vapor din Gheorgheni faipari vállalat részvénymajoritását a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbanktól új érdekeltiség vette át.

A részvénybirtoklásban beállott változásnak megfelelően a Lemnul legutóbbi közgyűlésén

az igazgatóságból kiváltak Ugron István, Bodor Bertalan és Urmánczy Jeromos. Az igazgatóságba választottak dr. Szántó Gyula, Gyergyószentmiklós, Goldenberg Emil a bukaresti Xylon fatereskedelmi vállalat igazgatója, valamint Glasner Gyula, Budapest, a Pestszentlőrinci Parkettgyár igazgatója.

Ugyanekkor a vállalat székhelyét Kolozsvárról Gyergyószentmiklóstra helyezték át.

A leállás gondolatával foglalkoznak a lugosi textilgyárak

A lehetetlen fonaellátás mellett nem tudnak dolgozni

Lugos, február 6.

A szörénymegyei textilipar megbor-zadva, bár egyben reménykedve is várja, hogy milyen újabb intézkedések történnek a kereskedelem- és iparügyi minis-terium részéről a nyersanyagbehozatali engedélyek terén.

A szörénymegyei textilipar, a lugosi „Industria Textila” közel 700 munkását és a többi kisebb gyárak munkaslét-szá-mát véve, közel másfélszer munkácsa-ládnak ad kenyérrel. Ez a textilipar an-nakidején lendült fel, mikor a külkeres-kedelmi korlátozásokat hevezték és a külföldi kész textilárak behozatalát kor-látozták. A lugosi textilgyárak ekkor tel-jes kapacitással dolgoztak és könnyen helyezték el áruikat. A fonaellátás ugyan már ekkor nehézségekre ütöközt. A be-hozatali engedélyeket tudvalevőleg nem osztogatták egyformán, nem az összes vállalatok részesültek egyforma elbánás-ban és az okiráltságbeli textilüzemek, jobb összeköttetések révén, sokkal na-gyobb behozatali kontingensekhez tudták jutni. De az itteni gyárak is segítettek valahogy magukon és közvetett és kom-penzációs utakon mégis hozzájutottak a kellő fonalmennyiséghez.

1934 év vége felé történt azután az új behozatali-kiviteli rendszer életléptetése, amely voltaképp ma is a kísérletezés

fázisában van. A külkereskedelem szabá-lyozásának rendelkezései még ma sem véglegesek és nyersanyagbehozatali en-gedélyeket csak rendkívüli nehézségekkel és kivételes esetekben lehet kapni. A textilgyárak ismét a legrosszabbtól tartanak:

a legnagyobb lugosi textilgyár már másodszor van azon a ponton, hogy közel hétszáz munkását nyersanyaghiány miatt szélnek ereszti.

Nemrégiben beszámoltunk az új kon-tingentálási rendszernek a fűszer- és gyarmatarupiacra gyakorolt hatásáról, a mi óriási áruhiányban és általános ár-emelkedésben nyilvánult. Hasonló ked-véztelen kihatások mutatkoznak a szörénymegyei textiliparban is. A behozatal rendkívüli nehézségei jelentős százalékkal drágítják a nyersanyagot. A legna-gyobb panasz ugyan pillanatnyilag nem is a drágulás, hanem az, hogy a nyers-anyagellátás teljesen problematikus-sá vált. Az egész lugosi textilipar egyellen-nőrákózás, az illetékes központi hatósá-gok olyan intézkedéseire, amelyek lehe-tővé tegyék a nyersanyagellátást és ilyen-formán a munkabeszüntetések elkerülhe-tők legyenek. Ennek a segítségnek azon-tan gyorsan kell jönnie!

k. s.

SPORT

Csernovici „hogyan is volt”...

Hóban, szélben, különös télben
az országos műkorcsolyázó bajnokságon

Dicsérő sorok egy „nyolcévesről”, aki — tizenhét éves és nagyon tud

Brassó, február 7.

Kedves ismerősöm! Ha megállítasz az utcán és megkérdezed:

— Na, hogy volt, mint volt Csernovicban? — ne lepődj meg ha „minden külön értesítés helyett” kezdedbe nyomom ezt a lapot.

Mert itt most elmondok Románia 1935. évi műkorcsolyázó bajnokságának történetét. Színekben és foltokban...

*

Amikor a szövetségtől megtudtuk, hogy az idei bajnokság Csernovicban lesz, ez volt az első gondolat:

— Hű, de messze van!

Bizony Kolozsvárról kerek egy nap. Brassóból 16 óra az út. A vonatdöcögés nem nagyon használ az izmoknak. És amikor megérkeztem — még egy „átszállást” szerettem volna. De nyomban. Az ágyba...

Dehát nem azért korcsolyáz az ember, hogy ebből a pillanatnyi gyengeségből alvásalóság lett volna. Gyerünk mielőbb a jégre, hadd lássuk a fagyott vizet, ahol már csak 48 óra kérdése, hogy milyen sikerrel karcoljuk a jeget...

*

Ilyent még nem láttam! Az utcán min-

den második ember korcsolyával a karján!

Hamarosan megtudom, hogy Csernovicban a leggyakorlatibb jégkultúra van. Itt mindenki korcsolyázik.

A város nyolc (!) korcsolyapályáján legalább négyezer ember hódol ennek a sportnak.

A város kellős közepén is van jégpálya, ahol zárás után az üzletek népe korcsolyázik. Kétségtelenül, ami a korcsolyázók számát illeti: ez a romániai Jég-Mekka!

*

A Polonia-pálya — Románia egyik legsebbe jégpályája — a nagy városi parkban van.

Vidám az élet. A hangszóró slágereket bóbóli.

Az elkerített helyen már treníroznak a szorgalmas versenyzők. A bukaresti Stanculescu, a kolozsvári Bindea és a csernovicai nagy reménysége, a 18 éves Turusenco.

(Zárójelben Turusencoról. A csernovici táviróhivatal 18 éves helyett úgy továbbította, mint „nyolc éves”. Így terjedt el, hogy a „nyolc éves csodagyerek”. A

csernovici táviróhivatal jobban fiatalít mint Voronoff...)

A csernovici hölgyek közül nagyszerűen mozognak dr. Pappné Guberné és Hadlérné. A bukaresti Winkler kisasszony „nem sok jeget zavar”.

*

A hangulat kezd izgalmassá válni. A versenyzők a maguk gyakorlatozása mellett, sanda szemmel figyelik a másikat.

Az első treníngem — 16 óras uttal a lábamban — nem sikerült. Az iskolagyakorlatok nem nagyon mentek. És látam: ezek után nem tartják kizártnak a csernovici versenyző győzelmét...

*

Hát mit tagadjam, magam sem.

Alaposan „megnéztem” Turusenco treníngjét. Tud, De mit fog még tudni!

Két hónapig Bécsben trenírozott és a legkényesebb bécsi iskolát futja. Az iskolában még bizonytalan, de a szabadon választott gyakorlatokban máris nagy. Ragyogó ugrásai vannak és az egészet összeköti valami sima, puha siklásszerű mozgással. Nagy versenyző lesz!

— Na, itt fel kell kössed — a korcsolyádat, ha győzni akarsz! — gondoltam magamban.

Különböző okok miatt kolozsvári egyesületből egyetlen bíró sem jöhetett el a zsűribe, melynek minden tagja többségi egyesülethez tartozik. Ellenfeleim kétségtelenül tudnak. Nekik bírók vannak... Nekem nincs. Nehéz lesz...

Horosz Béla

(Folytatjuk)

AZ OSZTRÁK WATZULEK —
EURÓPA GYORSKORCSOLYABAJNOKA

Helsinki rendezték meg Európa gyorskorcsolyabajnokságát. A rendkívül nagy tényszerűség az osztrák Watzulek győzött és ezzel

megtört az északiak szinte megdöntöhetetlennek hitt uralmát.

A részletes eredmények:

1500 m.: 1. Watzulek Bécs 2 p. 23.8 mp. 2. Thunberg Finnország 2. p. 25 mp. 3. Ekman Finnország 2 p. 25.2 mp.

10.000 m.: 1. Stiepl Bécs 17 p. 43.2 mp. 2. Watzulek Bécs 17 p. 52.6 mp. 3. Mathisen Norvégia 17 p. 59 mp.

Az összetett versenyben győzött és Európa-bajnok Watzulek Bécs 200.62 ponttal. 2. Even- sen Norvégia 201.53 ponttal. 3. Vasehus Finnország 202.15 ponttal. 4. Stiepl Ausztria 202.51 ponttal.

Az osztrák sibaajnokságot a salzburgi Hauser nyerte. 2. Rudi Matt.

A FŐISKOLAI VILAGBAJNOKSÁGOK

jéghoki küzdelmeinek további mérkőzéseit:

Magyarország—Olaszország 1:0.

Lettország—Franciaország 1:0.

Svájc—Csehszlovákia 2:1.

A bobversenyben Svájc, a 18 kilométeres futásban Kraus német győzött 1 óra 31 p. 07 mp. alatt.

Kisorsolták az 1935. évi
Davis Cup mérkőzéseket

London, február 6.

Tizenhét nemzet diplomáciai képviselőinek jelenlétében kisorsolták az 1935. évi Davis Cup mérkőzéseket. A sorsolás eredménye:

1. forduló: Csehszlovákia—Jugoszlávia (A); Japán—Hollandia (B); Új-Zéland—Ausztrália (C).

2. forduló: Lengyelország—Dél-Afrika (A) győztes (B)—győztes; (C) győztes—Franciaország; Németország—Olaszország.

A 2. forduló győztesei játszzák az európai zóna elődöntőt, az ebben győztesek a zóna-döntőt.

Az északamerikai zóna mérkőzéseit USA—Kína; Mexikó—Kuba. A győztesek a döntőt játszzák.

A délkamerikai zónában csak két ország indul; Brazília—Uruguay. A mérkőzés győztese az északamerikai zóna győztesével mérkőzik s mint az amerikai zóna győztese, mérkőzik az európai zóna győztesével. Az innen kikerülő győztes játssza az u. n. kihívási fordulót a védő Anglia ellen.

Idén ősszel már nem lesznek DC „selejtező” mérkőzések s 1936. tavaszán megint a régi rendszer szerint indulnak meg a világ legnagyobb teniszdíjért való küzdelmek.

Az európai zóna 1. fordulóját május 19-ig, a 2-ik forduló június 11-ig, az elődöntő június 20-ig kell lejátszani a döntő időpontja pedig július 13—15. Egy héttel később, Londonban a zónaközi döntőt, újabb egy hétre rá a kihívási fordulót játszzák le.

UI FIZETÉSI REND AZ OSZTRÁK
PROFIFUTBALLBAN

Az osztrák profifutball, amely anyagi csőd előtt áll, most kétségbeesetten mindent elkövet, hogy mentse, ami menthető. A maximális fizetést most 150 szillingben akarják megállapítani. Ez valamivel több mint háromszor lejj. Ezzel szemben azonban 50 szillinges szereplési jutalmakat kapnak. Így a nagyobb fizetési játékosok ugyanannyit kapnak mint régen. Viszont nem szereplésük alkalmával az egyesületek lényeges megtakarítást érhetnek el.

A Ripensia és NAC megegyeztek, hogy július 3-án Bukarestben játszzák le a közöttük régen esedékes bukaresti találkozót.

Jófékvésű

HÁZHELYEK

a Bolonyában

jutányos áron eladó.

Inform: Fritz Gross Braşov,
Strada Voevodul Mihai 9.

A tudomány világosságra vezet!

MIRJÁN

asztrológusnő,

aki tényleg tud és mindent megmond:

multat, jelent, jövőt,

egész élete sorsát!

Brassó, Str. Voevodul Mihai (volt
Kolostor-u.) 28

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lei, vastag betűkből 8 lei. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állás-keresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés megismételt feladásánál 25% engedmény. A hirdetés díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Szívógázmotoros cséplőgarnitúrát, valamint 2—3 járatu malomberendezést hajtóróval megvételre keressünk. Helyerin, Simleul Silvaniei. 1506

A mureşeni Bőrgyár (Tg. Mureş mellett) teljes üzemképes berendezésével előnyös feltételek mellett eladó. Érdeklődni Adam Lajosnál, Tg. Mureş, Eliade Rădulescu 5. 1505

Cărpinişen Concordia téglagyár telephelyén fekvő téglahoronyt és hódfarkú cserépgyártó gépeink eladó. Hercules S. A. Diciosánmartin.

Erdős vidéken egygatteros fűrészlüzem két lakóházzal eladó, vagy pénzestársat keres. Cím 1550 szám alatt a brassói kiadóban.

Veszek nyitott, négy üléses kevéssé használt luxus-autót. Apáthy, Rupea. 1553

Rádiók!

MINERVA
STANDARD
ORION

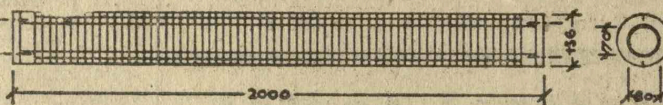
9 havi részletre

Braun S.

Brassó, Str. N. Titulescu 7.
Telefon 8—86.

Állást nyer

Gőzfűtéshez szakképzett jó bizonyítványokkal rendelkező gépészt azonnali beépítésre keressünk. Ajánlatok Frajji Lamm, fabrica de cherestea, Toplița. 1511

Bordás fűtőtestek kifogástalan állapotban, eladók:

HERCULFS S. A. DICIOSANMARTIN

Fatal borbélysegéd, jó női hajvágó, 4—500 lej hav, teljes ellátással felvétetik. Nagy Imre, Ozun. 1552

Házasság

Kisvárosban 63 21 éves, ép, egészséges, jóalakú, csinos arckifejezésű árvalány, tehertelen földbirtok, egymillió készpénz, ház, üzlet, autógarage, 3 szoba főúri berendezés és teljes kelengyével férjhez menne olyan úriemberhez, ki hozzá beöszül, vagy biztos egzisztencia esetén a férfi helyére menne. Összeköttetést létrehoz Bizony Ferenc 15 éve fennálló házasságközvetítő irodája, Timişoara, IV. Bul. Gen. Berthelot 3.

Bukarest

Dr. Botvinik berlini specialista bőr- és nemibajokban. Rendel: 12—2, 5—8-ig. Vasárnap 9—10-ig. Bukarest, Piaţa Rosetti 6. (Bulev. Carol). Telefon: 3/34—11. 20142-b

Olvasson jó magyar könyveket Minerva kölcsönkönyvtárból. Minden könyvvajdonságot azonnal megkaphat. Könyvesre naponta. Kivánságra házhoz szállva (Pasagiul Imobiliari, Telefonpalotával szemben)

Alkalmi vétel, lejáratkör ki nem váltott, kevéssé használt ruhák, felöltők, szmokingok minden nagyságban olcsón kaphatók. Manchester, Bukarest, Colţei 27. 20192-b

Dr. Keszenbaumné egész-ségügyi- és gyógytorna-kurzusait megkezdte. Jelentkezés: Str. Jules Michelet 15. Telefon 227/20. 21219-b

Paplan és ágymű különlegességek, valamint iparművészeti lakásdíszítési cikkek szolid árakban. Luxor, C. Victoriei 50. Pasagiul Imobiliari. Cégtulajdonos: Szűcs D.

Szülészeti orvosnő, dr. Brohovic: nőbetegségek, terhességek, kezelések, operációk, diathermia. Rendel: 2—8-ig. Calea Văcăreşti 64. emelet.

Pénzt folyósítunk azonnal lármilyen összegben mindentem elészere és egyéb értéktárgyra. Legmagasabb áron vásárolunk aranyat és mindennemű használt ékszert. „Lombard” St. Jonică 11.

Házi készítésű cserna- és gyapjú-harisnyák, férfi zoknik, férfi sportharisnyák, meleg férfi, női, és gyermekharisnyák, stucnik, karman-tyuk, általában mindennemű harisnyák kötését és stoppolását vállalom, esetleg hozott anyagból is. Bucureşti I. str. Căzărnei 2 prin Antim.

Finom, ezüstárak, tálcák, kosarak, szervizek, stb. legolcsóbban szerezhetők be Feledy ezüstárú-üzemében. Rendelésre is dolgozunk, hozott anyagból is. Str. Carol 14. Emelet. 20246-b

Veszek aranyat, ezüstöt, régi ékszereket, briliánsokat, törött fogakat legmagasabb áron. Ceasornicarie Belvedere

A sietés ABC-je

Irtó Déván István

Magyarország sibaínoka

Arató Gyula festőművész 95 rajzával

Ára 90 lej.

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

A gyümölcskertészet

Különös tekintettel a gyümölcsfák betegségei elleni védekezésre. 53 rajz, irtó dr. Bernatsky Jenő egyetemi m. tanár. A 240 oldalas könyv ára 132, utánvétellel 152 lej.

Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában.

Baromfitenyésztés

IRTA:

DR. BERNATSKY JENŐ

Kitűnő tanácsadó. 250 oldalas számos ábrával van ellátva. Ára 139 lej, utánvételi költséggel 159 lej. Kapható a BRASSÓI LAPOK könyvosztályában.

Egészségesek a lábai?

FONTOS!

Dr. Engländer Árpád

Ludtalp,
bokasülyedés
és egyéb
lábíjdalmak

megelőzése, kezelése, gyógyítása

A különféle fájdalmas és kellemetlen láb-bajokban szenvedőknek akar ez a kitűnő könyv segítséget hozni.

A tartalomjegyzékből: A láb szerkezete. — Bokasülyedés. — Lábsülyedés. — Ludtalp. — Harántboltozat sülyedés. — A terpeszláb. — Bőrkeményedés. — Tyukszem. — Kalapácsuj. — Karomuj. — Bütyök. — Lábizadás. — Kőorombetegségek. — Megelőzés, kezelés, védekezés és gyógyítás. — Talpbetétek. — A cipő. — Gyógykezelések. — A lábbetegségek kölcsönhatásai. — Reumás megbetegedések. — Ischiás. — Visszértágulat. — Hogyan gyógyíthatjuk meg tökéletesen a beteg lábat? — A mai nehéz harcban különösen fontosak az egészséges lábak!

E nélkülözhetetlen könyv ára 54 Lej.

Kapható: a Brassói Lapok könyvosztályában!

Felöltszerkesztő: Kocsis Béla

Kiadó lap- és nyomdai, idomos: 128. és 129. sz. utca 4. T. P. 10